

06

DPI
Roundtable Meeting

DPI Yuvarlak
Masa Toplantısı

Women Voicing Peace *Barişı Anlatan Kadınlar*

05 MARCH 2022 / 05 MART 2022

With the collaboration of the Embassy of Ireland in Turkey and the Bilgi University Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR)
İrlanda'nın Türkiye Büyükelçiliği ile İstanbul Bilgi Üniversitesi
Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle (CCR)

Published by Yayınlayan

Democratic Progress Institute Demokratik Gelişim Enstitüsü

11 Guilford Street

London WC1N 1DH

www.democraticprogress.org

info@democraticprogress.org

+ 44 (0) 20 7405 3835

Design, typesetting and cover design copyright © Medya Production Center

© DPI – Democratic Progress Institute Demokratik Gelişim Enstitüsü

DPI – Democratic Progress Institute is a charity
registered in England and Wales.

Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108

This publication is copyright, but may be reproduced by any method
without fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale. For copying in any
other circumstances, prior written permission must be obtained from the publisher,
and a fee may be payable.

DPI – Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler’de kayıtlı bir vakıftır.
Vakıf kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108

Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmeksizin yada önceden
izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz.
Bu durumun dışındaki her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması gerekmektedir.
Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.

With the collaboration of the Embassy of Ireland in Turkey and the
Bilgi University Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR)
İrlanda'nın Türkiye Büyükelçiliği ile İstanbul Bilgi Üniversitesi
Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle (CCR)

Table of Contents

Foreword	4
Introduction	10
Women Voicing Peace: The Northern Ireland Experience	18
Kate Fearon, founding member of NIWC	18
Jane Morrice, founding member of NIWC	24
Women Voicing Peace: Discussion Session	28
Conclusion	28
Participant List	52
DPI Aims and Objectives	54
Board Members	56
Council of Experts	62

İçindekiler

Önsöz	5
Giriş	11
“Barışı Anlatan Kadınlar”: Kuzey İrlanda Deneyimi	21
NIWC Kurucu Üyesi Kate Fearon	21
NIWC Kurucu Üyesi Jane Morrice	23
Barışı Anlatan Kadınlar: Tartışma Oturumu	29
Sonuç	49
Katılımcı Listesi	53
Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri	55
Yönetim Kurulu Üyeleri	56
Uzmanlar Kurulu Üyeleri	62

Kerim Yıldız
DPI CEO

Foreword

Ahead of International Women's Day, DPI, in collaboration with Istanbul Bilgi University's Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR) and the Irish Embassy to Turkey, held an in-person roundtable event entitled 'Women Voicing Peace' on 5th March in Istanbul to celebrate women's achievements in conflict resolution and the Irish experience in conflict resolution.

Peace agreements that were written with the active participation of women are more sustainable in terms of substance and tend to be more enduring. 25 years after the signing of the Good Friday Agreement, the positive effect of the work of the Women's Coalition continues to this day. Drawing on the Northern Ireland Women's Coalition (NIWC) experiences, the event brought together women who have played a significant role in advancing peace both on the ground and at the highest levels, discussing both the successes and challenges that they faced.

We recognise that each conflict is different and the 'one-size-fits-all' approach cannot be imposed in conflict resolution. Looking at other case studies allows participants to understand that despite the different setting, country, and context, many groups, in this case women, face similar grievances and issues due to conflicts, and a reminder that women's in-

Önsöz

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi (CCR) ile İrlanda'nın Türkiye Büyükelçiliği iş birliğinde kadınların çatışma çözümündeki başarıları ve İrlanda'nın çatışma çözümündeki deneyimini kutlamak amacıyla Dünya Kadınlar Günü kapsamında 5 Mart'ta İstanbul'da 'Barışı Anlatan Kadınlar' başlıklı bir yuvarlak masa etkinliği düzenledi.

Kadınların aktif katılımıyla yapılan barış anlaşmaları, içerik açısından daha sürdürülebilir ve daha kalıcı olma niteliği taşımaktadır. Hayırlı Cuma Anlaşması'nın imzalanmasının üzerinden 25 yıl geçmesine rağmen, Kadın Koalisyonunun çalışmalarının olumlu etkisi günümüze kadar devam ediyor.

Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonunun (NIWC) deneyimlerinin paylaşıldığı etkinlik, hem sahada hem de en üst düzeyde barışın sağlanmasında önemli rol oynayan kadınları bir araya getirerek, karşılaşılan zorlukların yanı sıra başarıları ele aldı.

Her çatışmanın farklı olduğunun ve çatışma çözümünde "herkese uygun bir kalıp" yaklaşımının dayatılmayacağını farkındayız. Farklı ülke deneyimlerini incelemek, katılımcılara, ülke, ortam ve içerik farklılıklarına rağmen, çatışmalar nedeniyle kadınların benzer sıkıntı ve sorunlarla kar-

clusion in conflict resolution processes is key to peace. In addition, it is important to highlight the efforts of women in keeping the dialogue alive during times when a peace process has come to a halt.

The meeting comprised a diverse group of women from different regions, representing a broad spectrum of different political affiliations in Turkey. The group included elected representatives and members of political parties, civil society actors, representatives of human rights organisations, lawyers, businesswomen, journalists, and academics. The event brought together both new participants, as well as some attendees from past events to ensure the continuity of knowledge and trust building.

We were delighted to have organised the meeting in collaboration with the Embassy of Ireland in Turkey and the Bilgi University Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR). Ambassador Sonya McGuinness emphasised that for the Government of Ireland, gender equality is both a fundamental human right and a necessary condition for sustainable global development. In her opening remarks, the Ambassador highlighted the transformative impact the Women's Coalition have had on the Northern Ireland peace process, both in negotiating the Good Friday Agreement and continuing the essential work of peacebuilding today.

Ireland has also been a longstanding champion of the Women, Peace and Security (WPS) Agenda at the UN, which recognises the adverse effect of conflict on women and girls, as well as their critical role in conflict prevention, peace negotiations, peacebuilding, mediation, and governance. Women therefore should be involved from the very beginning and throughout peace processes, both in decision-making in conflict and post-conflict situations.

As part of the event's programme, participants were shown a screening of 'Wave Goodbye to Dinosaurs', a 2017 documentary that specifically examines the incredible union of women across religious lines in a divided Northern Ireland. In 1996, they formed the Northern Ireland Women's Coalition, galvanising active women to fight for basic human rights, regardless of political stance. The one-on-one interviews provided an in-depth insight into the behind the scenes struggle for representation, with the power to influence a new generation of women to fight for their rights.

şlaştığını anlamalarına fırsat tanıdı, ayrıca etkinlikte kadınların çatışma çözümü süreçlerine katılımının barış için önemli olduğu hatırlatıldı. Öte yandan, barış süreçlerinin durma noktasına geldiği zamanlarda kadınların diyalogu canlı tutma çabalarının altını çizmek gerekiyor.

Yuvarlak masa toplantısına, Türkiye'nin değişik bölgelerinden gelen farklı siyasi eğilimlere sahip bir kadın grubu katıldı. Etkinliğe katılanlar arasında, siyasi partilerin seçilmiş temsilcileri ve üyeleri, sivil toplum aktörleri, insan hakları örgütlerinin temsilcileri, avukatlar, iş kadınları, gazeteciler ve akademisyenler yer aldı. Bilgi ve güven inşasının sürekliliğini sağlamak amacıyla, toplantı hem yeni katılımcıları hem de geçmiş etkinliklere katılanları buluşturdu.

DPI olarak etkinliği, İrlanda'nın Türkiye Büyükelçiliği ile İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğinde gerçekleştirmekten büyük memnuniyet duyuyoruz.

İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisi Sonya McGuinness, İrlanda hükümeti için cinsiyet eşitliğinin hem temel bir insan hakkı hem de sürdürülebilir küresel kalkınma için gerekli bir koşul olduğunu vurguladı. Büyükelçi McGuinness, açıklık konuşmasında Kadın Koalisyonu'nun Kuzey İrlanda Barış sürecindeki dönüştürücü etkisinin, hem Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerinde hem de günümüzde barışın inşası için gerekli çalışmalara devam edilmesindeki önemine değindi.

İrlanda aynı zamanda Birleşmiş Milletler'de (BM) çatışmanın kadınlar ve kız çocukları üzerindeki olumsuz etkisinin yanı sıra çatışmaların önlenmesi, barış görüşmeleri, barış inşası, arabuluculuk ve yönetimdeki kritik rollerin farkında olan Kadınlar, Barış ve Güvenlik (WPS) Gündemini desteklemektedir. Bu nedenle, kadınlar, hem çatışma ve çatışma sonrasında karar alma ile barış süreçlerinin parçası olmalıdır.

Etkinliğin bir parçası olarak, katılımcılar, kadınların dini sınırlarla çevrili bölünmüş bir Kuzey İrlanda'daki olağanüstü birliğini anlatan 2017 yapımı 'Dinozorlara Elveda' isimli belgeseli izledi. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu, 1996'da, siyasi duruşlarından bağımsız olarak, kadınların temel insan hakları için mücadele edilmesi hedefiyle kuruldu. Toplantı kapsamında yapılan birebir görüşmeler, yeni kuşak kadınlar için, hakları için mücadele etmelerini etkileme gücüyle, temsiliyet mücadelesinin perde arkası hakkında derinlemesine bir fikir zemini sağladı.

Following the screening, the meeting welcomed two distinguished speakers, Kate Fearon and Jane Morrice, to share their first-hand experiences as founding members of the NIWC with the participants. NIWC aimed to highlight inclusion, which derived from women's acute sense of exclusion from public life. Both speakers highlighted the importance of discussing issues such as welfare, education, and the participation of civic society. The role of civic society remains significant in conflict resolution; it is essential that people feel included in any peace process. Morrice illustrated the major role played by people who advocated for peace and women in particular, out on the streets, calling for peace. It was very important that the world paid attention to what was going on in Northern Ireland. According to Morrice, dialogue and people - especially women and young people - are the most important ingredients in any conflict resolution.

Through the documentary screening and in-depth discussions with key figures involved in the Northern Ireland peace process, DPI provides a platform for lesson sharing expertise from different contexts, and an important reminder that women's inclusion in conflict resolution processes is key to peace. These conversations and lesson sharing events can help generate dialogue on important issues and contribute to preparing the ground for a possible resumption of an inclusive peace process in Turkey.

We consider the active and meaningful involvement of women in conflict resolution efforts and peace processes as crucial and will continue to put women's agenda at the forefront despite the challenging situation.

This roundtable forms part of a larger series of activities planned in the context of the project: "Forging Pathways to Peace and Democracy in Turkey", supported by the Irish, Norwegian and Swiss governments.

Kerim Yıldız

Chief Executive Officer

Democratic Progress Institute

Belgesel gösteriminin ardından, toplantı iki seçkin konuşmacı olan Kate Fearon and Jane Morrice'nin, NIWC'nin iki kurucu üyeleri olarak ilk elden deneyimleri katılımcılarla paylaşmasıyla devam etti. NIWC'da kadınlar, kamusal yaşamda derinleşen bir dışlanma duygusu yaşadıkları için kapsayıcılığı en temel ilkelerinden biri olarak vurgulamayı amaçladılar. Bunun yanı sıra, her iki konuşmacı da refah, eğitim ve sivil toplumun katılımı gibi konuların tartışılmasının önemine değindi. Buna göre sivil toplumun çatışma çözümündeki rolü önemini koruyor, ayrıca insanların herhangi bir barış sürecine dahil olduklarını hissetmelerini çok önemli.

Jane Morrice, konuşmasında barışı savunanların ve özellikle sokaklarda barış çağrısı yapan kadınların oynadığı önemli rolü örneklerle açıkladı. Dünyanın Kuzey İrlanda'da neler olup bittiğine dikkatini vermesi çok önemliydi. Morrice'e göre diyalog ve insanlar - özellikle de kadınlar ve gençler - herhangi bir çatışma çözümünün en önemli bileşenlerini oluşturuyor.

DPI, Kuzey İrlanda barış sürecine dahil olan önemli şahsiyetleri ağırlama, belgesel gösterimi ve derinlemesine tartışmalar sayesinde, farklı içerik deneyimlerinin paylaşılması için önemli bir platform imkanı sağlıyor, ayrıca kadınların çatışma çözümü süreçlerine dahil edilmesinin barışın anahtarı olduğunun önemini vurguluyor. Bu tartışma ve deneyimlerin paylaşıldığı etkinlikler, önemli konularda diyalog oluşturulmasına yardımcı olabilir, ayrıca Türkiye'de olası bir barış sürecinin kapsayıcı şekilde yeniden başlamasına zemin hazırlayabilir.

DPI olarak, çatışma çözümü çabaları ve barış süreçlerine kadınların anlamlı ve aktif katılımını önemli buluyoruz ve içinden geçilen zor dönemden de kadın gündemini ön planda tutmaya devam edeceğiz.

Yuvarlak masa toplantısı Norveç, İrlanda ve İsviçre hükümetlerince desteklenen "Türkiye'de Barış ve Demokrasiye Giden Yolları İşlemek" projesinin bir parçasıdır.

Kerim Yıldız

İcra Kurulu Başkanı

Demokratik Gelişim Enstitüsü

Introduction

The Ambassador Sonya McGuinness opened her remarks by thanking DPI and the Bilgi University Centre for Conflict Resolution for organising the event. The subject is of enormous importance to the Government of Ireland, both in the context of conflict resolution and that of gender equality and the empowerment of women and girls. For the Government of Ireland, gender equality is both a fundamental human right and a necessary condition for sustainable global development. As a result of the transformative work of the Women's Coalition of Northern Ireland and of women like Kate and Jane and their success in building peace, the United Nations Women Peace and Security agenda has particular importance and resonance for Irish diplomacy. It is why the Women Peace and Security agenda is a key priority for

HE Sonya McGuinness, Ambassador of Ireland to Turkey giving her opening remarks at the start of the event.

İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisi Sonya McGuinness, açılış konuşmasını yapıyor.

Giriş

İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisi Sonya McGuinness, DPI ve Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne etkinliği düzenledikleri için teşekkür ederek konuşmasına başladı. Programın konusu hem çatışma çözümü hem de cinsiyet eşitliği ile kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesi bağlamında anlamlı iki işlevi aynı anda taşıdığından İrlanda hükümeti için çok büyük önem arz etmektedir. İrlanda hükümeti için cinsiyet eşitliği hem temel bir insan hakkı hem de sürdürülebilir küresel kalkınma açısından gerekli bir koşuldur.

Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonunun dönüştürücü çalışmaları ve Kate ile Jane gibi kadınların barışı inşasındaki başarılarının sonucu olarak, BM Kadın, Barış ve Güvenlik Gündemi İrlanda diplomasisi için özel bir önem taşıyor.

Kadın, Barış ve Güvenlik Gündeminin, Güvenlik Konseyi'ndeki iki yıllık üyeliğimizde kilit bir öncelik olmasının ve bu konuda aktif olarak seçim kampanyası yürütmemizin nedeni budur. Amacımız sadece BM'de değil, İrlanda'nın aktif olduğu tüm forumlarda, kadınları masaya getirerek onların çatışmalarda ve çatışma sonrası aşamalarda nasıl değişimin temsilcileri olabileceğini göstermek. Kadınların barış süreçlerine en başından itibaren dahil olması önemli.

Büyükelçi Sonya McGuinness, "Bir kadın olarak, şahsım ve siz kadınlar için, kadınların hayatlarını ve geçimlerini şekillendiren politikaların oluşturulmasında yer almaları gerektiği açık ve aşıkardır. Ne yazık ki bu herkes için henüz aşıkard değil, bu nedenle tür etkinlikler çok önemli" ifadelerini kullandı. Kadınlar hala dışlanıyor, genellikle işler ters ve hızlı gittiğinde yahut hızın belirlediği durumlarda, kadınların katılımı isteğe bağlı bir ekstra olarak görülüyor. "Vaktimiz olsaydı güzel olurdu" veya en çileden çıkararak biçimiyle, "kadınları dahil etmek istedik ama bulamadık" lafları edilebiliyor.

our two-year membership on the Security Council, and why we actively campaign for election on that issue. It is our aim to demonstrate not just in the UN but in all the forums Ireland is active in, how women can be agents of change in conflict and in post-conflict settings by bringing women to the table. It is important that women are involved from the very beginning and throughout the peace processes. *'It is self-evident and obvious to me, a woman, and to you, women, that women must be involved in making the policies that shape their lives and livelihoods. Sadly, that is not yet self-evident to all and that is why events like this are very important.'* said the Ambassador.

Women are still being excluded and too often when things go wrong and in a fast-going, fast-paced moving environment, the involvement of women is seen as an optional extra. As a 'nice to have if we had time', or the most infuriating, 'we wanted to involve women, but we just couldn't find any'. Peace agreements with the active participation of women are better in terms of substance and tend to be more enduring. If things are going to work, they need to involve women. One of the reasons why the Good Friday Agreement was successful is due to its inclusivity.

The Ambassador recalled Belfast in the late 90s before the ceasefire, remembering both the hostility and the contemptuous dismissal of women's voices. Therefore, the courage displayed by the women of Northern Ireland in standing up to diminishing and belittling expectations was and is inspiring. Their success and their example has led to many more successes for civil society and grass-roots activism, particularly in Ireland in the last 25 years.

Communities and leaders need to know that success is possible and risks for peace will pay off and tolerance will prevail. The Good Friday Agreement remains the cornerstone of peace in Northern Ireland, that will work actively to protect it. The Good Friday Agreement was the culmination of a decades old work of civil action and political change leading to inclusive political talks and an overarching agreement. It was and remains a remarkable achievement. Yet despite peace, reconciliation remains an issue which is taking longer and has proved to be more challenging than envisioned.

Kadınların aktif katılımıyla gerçekleşen barış anlaşmaları içerik açısından daha iyi ve daha kalıcı olma niteliği taşıyor. İşler yürüyecekse, kadınların müzakere ve karar alma süreçlerine dahil olmaları gerekiyor. Hayırlı Cuma Anlaşması'nın başarılı olmasının nedenlerinden biri de kapsayıcı olmasıdır. Büyükelçi, katılımcılara ateşkesten önce 1990'ların sonlarındaki Belfast'ı hatırlatarak, kadınların seslerinin hem düşmanlık hem de hor görülecek şekilde reddedilmesini anımsattı. Bu nedenle, Kuzey İrlandalı kadınların küçümsenen ve hafife alınan beklentilere karşı durmak için gösterdikleri cesareti o günde de bugün de ilham verici olarak tanımladı.

“It is self-evident and obvious to me, a woman, and to you, women, that women must be involved in making the policies that shape their lives and livelihoods. Sadly, that is not yet self-evident to all and that is why events like this are very important.”

Bir kadın olarak, şahsım ve siz kadınlar için, kadınların hayatlarını ve geçimlerini şekillendiren politikaların oluşturulmasında yer almaları gerektiği açık ve aşikardır. Ne yazık ki bu herkes için henüz aşikar değil, bu nedenle tür etkinlikler çok önemli.”

The Ambassador concluded by stating that 25 years after the Good Friday Agreement, the positive effect of the work of the Women's Coalition continues to this day. Yet the work is not over. It has been a particularly difficult few years with the pandemic, the withdrawal from the Istanbul Convention and the illegal invasion of Ukraine, but it is crucial to keep hope alive despite setbacks. Therefore, it is timely that we are reminded of the principles at the heart of the Good Friday Agreement: mutual respect, tolerance, reconciliation, trust, partnership and equality.

Istanbul Bilgi University's Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR) on Women & Conflict

In her welcoming remarks, Dr Nazan Haydari Pakkan, Head of Istanbul Bilgi University's Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR) stated that daily life in Turkey is highly militarised and violence against women has increased. Turkey has withdrawn from the Istanbul Convention and some of women's hard-won rights are being taken away. On the other hand, people are vocalising their stances against the war in Ukraine and there is an effort for change. In such a challenging period, it is important to talk about peace ahead of International Women's Day.

Art and media are not only a form of opposition, but also an important tool for peace and to create a collective memory as we try to speak about peace. CCR prioritises reflecting upon the importance of communication, art and media on peacebuilding. This event intertwines the power of art and peacebuilding through the screening of the documentary "Wave Goodbye to Dinosaurs", which is about the Northern Ireland Women's Coalition and the role of women in the Northern Ireland peace process in the late 1990s.

Büyükelçiye göre kadınların başarıları, özellikle İrlanda'da son 25 yılda sivil topluma ve tabandaki aktivizme birçok başarı getirdi. Bu yüzden toplulukların ve liderlerinin, başarının mümkün olduğunu, barış için birtakım risklerin göze alınması gerektiğini ve hoşgörünün galip geleceğini bilmeleri gerekiyor. Hayırlı Cuma Anlaşması, bugün Kuzey İrlanda'da barışın temel taşı olmaya devam ediyor. Hayırlı Cuma Anlaşması, kapsayıcı siyasi görüşmeler ve kapsamlı bir anlaşmaya imkan sağlayan onlarca yıllık sivil hareket çalışmalarının sonucu ve siyasi değişimin doruk noktası olarak kabul ediliyor. McGuinness de konuşmasında bunun o dönem de bugün de olağanüstü bir başarı olduğunu vurguladı. Ancak barışa rağmen, uzlaşmanın daha uzun süren ve öngörülenden daha zor bir süreç olduğunun deneyimlerle kanıtlandığını da ayrıca not etti. Büyükelçi, konuşmasını Hayırlı Cuma Anlaşması'ndan 25 yıl sonra bile Kadın Koalisyonu çalışmalarının olumlu etkisinin halen devam ettiğinin altını tekrar çizerek tamamladı. Ayrıca henüz yapılacak işlerin bitmediğine de dikkat çekti. Pandemi, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme ve Ukrayna'nın yasadışı işgali gibi gelişmelerin yaşandığı günler geçiriliyor ancak engellere rağmen umudu canlı tutmak çok önemli. Bu nedenle bu toplantı da Hayırlı Cuma Anlaşması'nın temelindeki karşılıklı saygı, hoşgörü, uzlaşma, güven, ortaklık ve eşitlik gibi ilkeleri hatırlatmanın tam zamanı olduğuna dikkat çekmeyi amaçlıyor.

Çatışma ve Kadın konularında İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi

İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi (CCR) Başkanı Dr. Nazan Haydari Pakkan da açılış konuşmasına, Türkiye'de günlük yaşamın son derece militarize olduğunu ve kadına yönelik şiddetin arttığına vurgu yaparak başladı.

Pakkan, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesiyle kadınların zor mücadelelerle kazandıkları bazı hakları ellerinden alındığına dikkat çekti. Öte yandan, Ukrayna'daki savaşa karşı tavırlarını dile getiren insanlara ve

Dr Nazan Haydari Pakkan, Head of Istanbul Bilgi University's Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR), giving her opening remarks.

Istanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi (CCR) Başkanı Dr. Nazan Haydari Pakkan konuşmasını yapıyor.

DPI plays a very important role in peacebuilding and conflict resolution as it focuses on experience sharing and brings together different stakeholders to talk about peace. It is very valuable that DPI was able to organise this event and that we will be speaking about peace with you today. The Irish peace process is of particular importance for Turkey as it is the first example that is brought up when talking about conflict and peace. It is very exciting to have two of the founding members of the NIWC, Kate Fearon and Jane Morrice. It is also an honour to have the Irish Ambassador Sonya McGuinness. Finally, special thanks to Dr Esra Elmas who has greatly contributed to the establishment of Bilgi University's Centre of Conflict Resolution Studies and Research and to Kerim Yıldız, DPI's CEO.

DPI's Support for Women's Involvement in Conflict Resolution

DPI is an institution based in London and working in the field of conflict resolution since 2011. In 2011, the prospect for peace in Turkey started to look likely and the peace process was underway going well

ortaya çıkan değişim çabasına da değindi. Böyle zorlu bir dönemde, Dünya Kadınlar Günü öncesinde barışı konuşmanın önemini ayrıca vurguladı. Konuşmasında sanatın ve medyanın sadece bir muhalefet etme biçimi olarak değil, aynı zamanda barış hakkında konuşmaya çalışırken barış ve ortak hafıza oluşturmada önemli bir araç olduğu dile getiren Haydari, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezinin (CCR) iletişimin, sanatın ve medyanın barış inşasındaki önemine öncelik verdiğini belirtti. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu ve 1990'ların sonlarında Kuzey İrlanda barış sürecinde kadınların rolünü konu alan "Dinozorlara Elveda" belgeselinin gösterimi aracılığıyla bu etkinliğin sanatın ve barış inşasının gücünü bir arada ifade ettiğini vurguladı ve sözlerini şu şekilde sonlandırdı:

"DPI, deneyim paylaşımına odaklandığı ve barış hakkında konuşmak için farklı paydaşları bir araya getirdiği için barış inşası ve çatışma çözümünde çok önemli bir rol oynuyor. DPI'nin bu etkinliği düzenleyebilmesi çok değerli ve bugün sizinle barış hakkında konuşacağız İrlanda barış süreci, çatışma ve barışı konuşurken gündeme gelen ilk örnek olduğundan Türkiye için özel ve istisnai bir öneme sahiptir. İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisi Sonya McGuinness, NIWC'nin iki kurucu üyesi Kate Fearon and Jane Morrice'yi ağırlamaktan büyük memnuniyet duyuyoruz. İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde CCR'in kurulmasına büyük katkı sağlayan Dr. Esra Elmas ve DPI İcra Kurulu Başkanı Kerim Yıldız'a teşekkür ederim."

DPI'in Kadınların Çatışma Çözümüne Katılımına Verdiği Destek

DPI, Birleşik Krallık'ın başkenti Londra'da 2011'den bu yana çatışma çözümlü alanında faaliyet gösteren bir enstitü. Türkiye'de 2011'de barış olasılığı belirmeye başlamıştı ve barış süreci iyi gidiyordu, bu kapsamda DPI'nin faaliyetleri Türkiye Programımızın bir parçası olarak bu süreci desteklemek üzere başladı. Bu konu Türkiye'de çok tartışıldı ve biz nasıl özgün bir katkı sunabiliriz diye yola çıktık.

so DPI's activities were to support this process as part of our Turkey program. There was a lot of discussion on this issue within Turkey, but DPI wanted to do something different. By bringing our expert knowledge from different conflict cases around the world to Turkey, DPI shared the lessons learned from peace processes in other countries with politicians, media representatives, women's groups, academics, youth groups, religious leaders and figures from the business sphere from Turkey.

The climate in Turkey has changed since 2015, but DPI remains committed to its mission to keep the dialogue about peace alive. DPI considers this period as a preparation process, and we continue to keep this issue on the agenda. It is important to try and learn from the experiences gained up until this point from the actors who were involved in the process in Turkey.

This meeting will talk about an experience of peace abroad through a comparative lens, while also discussing Turkey's case. A special thanks goes to the Irish Department of Foreign Affairs and the Ambassador of Ireland to Turkey for supporting our efforts for peace. Countries such as Ireland that have made peace a part of their foreign policy are the most promising examples of today's nation-states. They inspire Turkey to have a conflict resolution unit and even share its own experience in the path towards peace with others in the future.

Women Voicing Peace: THE NORTHERN IRELAND EXPERIENCE

Kate Fearon, founding member of NIWC

Kate Fearon, a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition and the NIWC's Chief of Staff in the negotiations for the Belfast Agreement and in the inaugural Northern Ireland Assembly, opened the meeting and welcomed the participants after the screening of the documentary 'Wave Goodbye Dinosaurs', which describes the peace process in Northern Ireland.

Dr Esra Elmas, DPI's Senior Regional Strategy Analyst, talking about DPI's role in conflict resolution.

DPI Kıdemli Bölgesel Strateji Analisti Dr Esra Elmas, DPI'in çatışma çözümündeki rolü hakkında konuşuyor.

Dünyadaki farklı çatışma çözümü deneyimlerini ve buralardaki uzman birikimini Türkiye'ye taşımaya karar verdik. Bu kapsamda diğer ülkelerdeki barış süreçlerinden çıkarılan derslerin Türkiye'den politikacılar, medya temsilcileri, kadın grupları, akademisyenler, gençlik grupları, dini liderler ve iş dünyasından isimlerle paylaşıldığı karşılaştırmalı çalışma ziyaretleri ve yuvarlak masa toplantıları düzenledik. Türkiye'deki siyasi iklim ve ortam 2015'ten bu yana değişti, ancak DPI barışla ilgili diyalogu canlı tutma misyonuna bağlılığını sürdürüyor. DPI, bu zor dönemi aynı zamanda bir hazırlık süreci olarak görüyor ve barışı gündemde tutmaya devam ediyor.

Türkiye'de sürece dahil olan aktörlerden bu noktaya kadar kazanılan deneyimleri öğrenmeye çalışmak önemli. Toplantıda, karşılaştırmalı bir bakış açısıyla yurtdışındaki bir barış deneyimi ele alınırken, Türkiye örneği de tartışılacak. İrlanda Dışişleri Bakanlığı'na ve İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisine barış çabalarımızı destekledikleri için teşekkür ederiz.

İrlanda gibi barışı dış politikasının bir parçası haline getirmiş ülkeler, günümüz ulus-devletlerinin en umut verici örnekleridir. Kendileri bir çatışma çözümü birimine sahip olması için Türkiye'ye ilham veriyorlar ve gelecekteki bir barış yolunda kendi deneyimlerini başkalarıyla paylaşıyorlar.

Kate Fearon, founding member of Northern Ireland Women's Coalition (NIWC).

Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu (NIWC) Kurucu Üyesi Kate Fearon.

She also shared her own experience in the Northern Ireland Women's Coalition. She grew up in a heavily militarised environment in Northern Ireland, where there were a huge number of helicopter flights daily and regular patrols of British soldiers as well. Military was therefore a constant presence in her life.

Fearon was working in Belfast when the forces that brought together the potential for an agreement came together. Those who had previously worked hard to bring communities together to resolve things via dialogue, saw the opportunity within the electoral system that was in place. The electoral system was a transitional justice instrument because it was something designed to bring in – not specifically women – those parties who were associated with paramilitary activity. This was the main focus of the system.

It was at this time when the Women's Coalition was created in six weeks. The main goal was to focus on equality and the inclusion of those people from outside the room who were in community groups, in universities, in labour unions and this time women were part of the process as well. As George Mitchell said, 'it was about protecting and nurturing the process as much as the product'.

The Constitutional Question and the Good Friday Agreement

The issue of the constitutional question was part of the high politics and

Barışı Anlatan Kadınlar: KUZEY İRLANDA DENEYİMİ

Kate Fearon, NIWC Kurucu Üyesi

KKuzey İrlanda Kadın Koalisyonu kurucu üyesi ve NIWC'nin Belfast Anlaşması müzakerelerindeki heyetinin başında yer alan Fearon, Kuzey İrlanda'daki barış sürecini anlatan belgesel gösteriminin ardından toplantının açılışını yaptı ve NIWC'deki deneyimlerini paylaştı.

Her gün çok sayıda helikopter uçuşunun yanı sıra düzenli olarak İngiliz askerlerinin devriye gezdiği Kuzey İrlanda'da oldukça militarize bir ortamda büyüyen Fearon'un hayatında ordu sürekliliği olan bir varlıktı.

Fearon, bir anlaşma potansiyelini bir araya getiren güçler ortaya çıktığında Belfast'ta çalışıyordu. Daha önce diyalog yoluyla bir şeyleri çözmek için toplulukları bir araya getirmek amacıyla çok çalışanlar insanlar olarak mevcut seçim sistemindeki fırsatı gördüler. Seçim sistemi bir geçiş dönemi adaleti aracıydı, çünkü paramiliter faaliyetlerle ilişkili partileri – özellikle kadınları değil – sürece dahil etmek için tasarlanmış bir şeydi. Bu sistemin ana odak noktasıydı. Böyle bir dönemde kadın Koalisyonu 6 haftada kuruldu. Temel amaç eşitlik ile topluluk gruplarından, üniversitelerden ve işçi sendikalarından insanların katılımcılığına odaklanmaktı ve bu sefer kadınlar da sürecin bir parçasıydı. George Mitchell'in dediği gibi, 'Mesele sonuç kadar süreci de korumakla ve beslemekle ilgiliydi'.

Anayasa Sorunu ve Hayırlı Cuma Anlaşması

Anayasa konusu üst düzey siyasetin bir parçasıydı ve gücü üç farklı eksen üzerinden bölmekle ilgiliydi. Birincisi, Kuzey İrlanda'daki güç paylaşımıydı, yani Protestanlar ve Katolikler ya da Milliyetçiler ve Birlik taraftarları arasındaki ilişkiyi düzenliyordu.

İkinci olarak Kuzey ve Güney İrlanda arasındaki güç paylaşımı. Üçüncü bölünme ise Londra ve Dublin arasındaki ilişkiler ve güç paylaşımı. Önceki tüm çabalar bu üç mesele ile ilgiliydi, ancak hepsi başarısız oldu. Hayırlı Cumalar Anlaşması süresince Kadın Koalisyonu, entegre eğitim, sosyal ve ekonomik sorunların yanı sıra mağdurun hakları ve geçmişle başa

was about dividing up the power over three different axes. First, was the division of power within Northern Ireland, so the relationship between Protestants and Catholics, or Nationalists and Unionists. The second distribution of power was between the North and South of Ireland. The third division was between London and Dublin. All the previous efforts were around these three strands, but they had all failed. During the Good Friday Agreement process, the Women's Coalition was the only one that put the focus on victim's rights and the sense of importance of dealing with the past while incorporating issues such as integrated education, social and economic inclusion, as well as other broader and 'softer' rights issues. Fearon together with other members of the Coalition were successful in getting many issues on the agenda and even at naming some of these issues.

The overall process was very much about being driven by three core principles: human rights, inclusion and equality. The importance of inclusion came from the acute sense of exclusion from public life, which reinforced the idea of a new society centred on the principle of inclusion. For instance, Morrice was 19 when she met someone from "the other side" for the first time.

The agreement was not perfect, but it led to the greater containment of some issues in Northern Ireland, and it significantly reduced the violence. Although it should be mentioned that the issue of domestic violence increased significantly in the years following the Good Friday agreement.

The final deal came together in a three-to-four-week period. Even though the Women's Coalition was rather a small party, it was really good at generating options and putting forward high-quality ideas and policies through the consultation with university researchers and members of trade unions.

Lesson Learnt from the NI Experience

The main lesson learnt by Fearon throughout her career is that no two peace processes are the same despite the recurrent dynamics. While working in Bosnia-Herzegovina for the Office of High Representative, she noticed many of the same constitutional issues, issues about shared public spaces, about neutrality of naming places and generosity. Therefore,

çıkmanın önemine odaklanan tek oluşumdu. Fearon, Koalisyonun diğer üyeleriyle birlikte, süreç içinde birçok konunun gündeme gelmesinde ve hatta bunların bazılarında isim verilmesinde başarılı oldu. Kadın koalisyonu işlerini temelde insan hakları, kapsayıcılık ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde yönlendiriliyordu.

Kapsayıcılığın önemi, kapsayıcılık ilkesine odaklanan yeni bir toplum fikrini güçlendiren toplumsal yaşamdaki derin dışlanma duygusundan ortaya çıktı. Örneğin, Morrice, ilk defa öteki taraftan" birileriyle tanıştığında 19 yaşındaydı. Hayırlı Cuma Anlaşması mükemmel değildi, ancak Kuzey İrlanda'daki bazı sorunların kontrol altına alınması sağladı, ve şiddeti önemli ölçüde azalttı.

Buna rağmen Hayırlı Cuma Anlaşmasının ardından aile içi şiddetin ciddi oranda artmasından bahsetmek gerekiyor. Anlaşmanın son şeklini alması üç-dört haftada gerçekleşti. Kadın Koalisyonu oldukça küçük bir parti olmasına rağmen, sendika üyeleri ve üniversitelerden araştırmacılarla iştişare ederek seçenekler üretmek ve kaliteli politikalar ortaya koymakta gerçekten iyiydi.

Kuzey İrlanda deneyiminden çıkarılan ders

Fearon'un kariyeri boyunca öğrendiği ana ders, tekrarlayan dinamiklere rağmen hiçbir barış sürecinin aynı olmaması. Öte yandan farkı barış süreçlerinin ortak noktaları da var. Bosna-Hersek'te Yüksek Temsilcilik Bürosunda çalışırken, ortak kamusal alan, yerlerin isimlerinin tarafsızlığı ve cömertlik gibi benzer anayasal sorunların orada da olduğunu fark etti. Bu nedenle, Fearon'a göre her barış sürecinin ayrılmaz parçaları olarak kapsayıcılık, ötekinin tanınması ve geçmişin kabul edilmesi gibi ilkelerin önemini büyük.

Jane Morrice, NIWC Kurucu Üyesi

Yuvarlak masa toplantısının ana konuşmacılarından Kuzey İrlanda Meclisi eski Başkan Vekili, Kuzey İrlanda'daki Avrupa Komisyonu Ofisinin eski Başkanı ve Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından Dr. Jane Morrice, barış siyasetindeki bireysel yolculuğunu katılımcılarla paylaştı.

Sıkıntı Yılları (The Troubles) başladığında 14 yaşında olan Morrice, Bel-

she stressed the importance of inclusion and principles such as recognition of the other and acknowledgment of the past as integral parts of every peace process.

Jane Morrice, founding member of NIWC

Dr Jane Morrice, a former Deputy Speaker of the Northern Ireland Assembly, former Head of the European Commission Office in Northern Ireland and Co-founder of the Northern Ireland Women's Coalition, joined the event and shared her own journey in peace politics.

She was born in Belfast, and she was just 14 when the troubles started. At that time, the news reports of death and destruction, military patrols and riots were almost considered normal. The urban experience was just as shocking as the rural one even though the citizens did not perceive it as such. Her middle class, unionist and protestant family was led to believe that this was normal even though it was not. Morrice hated the violence, bigotry, discrimination and the fact that there were no voices speaking against it.

Morrice worked in Brussels as a journalist for almost 10 years then returned in 1986 to work as a correspondent of BBC in Belfast. It was at this time she saw up-close the real tragedy of life in Northern Ireland as the Troubles were still raging. She was in the BBC Newsroom when a reporter brought back an interview which changed the direction of politics of Northern Ireland. It was the Enniskillen bombing in 1987 that killed 12 people on Poppy Day. Gordon Wilson, whose daughter died in the bombing, forgave her daughter's killers. The interview played the next morning in Belfast, and it stopped the traffic. It changed the face of politics in Northern Ireland.

Afterward Morrice started working for the European Commission in 1992 and the Troubles were still raging. The paramilitary ceasefire was called in 1994. The EU set up the first EU Peace Program which was initiated following the visit of the European Commission's President at that time to Belfast. The Peace Program was a 5-year program and the EU invested approximately 20 billion Euros in the cross-border and cross-community process. According to Morrice, it was the EU Peace Program that paved the way for the Good Friday Agreement.

Jane Morrice giving her presentation during the DPI event.

DPI Toplantısında Jane Morrice konuşmasını yapıyor.

fast'da doğdu. O dönemde, ölüm ve yıkım haberleri, askeri devriyeler ve isyanlar normal görülüyordu. Kentsel deneyim, halk bunu böyle algılamasa da kırsal deneyim kadar şok ediciydi. Morrice'nin orta sınıf, Birlik taraftarı ve Protestan ailesi, olup biten normal olmamasına rağmen yine de bunun normal olduğuna inandırıldı. Morrice, şiddetten, bağnazlıktan, ayrımcılıktan ve buna karşı çıkan seslerin olmaması gerçeğinden nefret ediyordu. Brüksel'de yaklaşık 10 yıl gazeteci olarak çalışan Morrice, 1986'da Belfast'a dönerek BBC'de görev yapmaya başladı. Bu dönemde, Kuzey İrlanda'daki gerçek yaşam trajedisini yakından gördü; Sıkıntı Yılları halen devam ediyordu.

Morrice, bir muhabir Kuzey İrlanda siyasetinin yönünü değiştiren bir röportaj yapıp getirdiğinde BBC Haber Merkezindeydi. Haber, Anma Gününde (Poppy Day) 12 kişinin ölümüne neden olan 1987'deki Enniskillen bombalamasıyla ilgiliydi. Bombalamada kızı ölen Gordon Wilson, kızının katillerini affetmişti. Röportaj, ertesi gün Belfast'da yayımlandı ve trafiği durdurdu. Bu haber, Kuzey İrlanda siyasetinin çehresini değiştirdi.

Morrice'in 1992'de Avrupa Komisyonu'nda çalışmaya başladığında Sıkıntı Yılları halen devam ediyordu. Ateşkes 1994 yılında ilan edildi. Avrupa Birliği (AB), o dönemde Avrupa Komisyonu Başkanının Belfast ziyaretinin ardından ilk AB Barış Programını kurdu. Barış Programı 5 yıllık bir programdı ve AB sınır ötesi ve toplumlar arası sürece yaklaşık 20 milyar avro yatırım yaptı. Morrice'e göre, AB Barış Programı, Hayırlı Cumalar Anlaşmasının yolunu açtı.

Women's Coalition and the Good Friday negotiations

Morrice's involvement in the Women's Coalition started in 1996 when she was invited to join the first meeting. She participated with a couple dozen women in the room and it was proposed to set up a women's political party. Up to that moment, there had been 20 male representatives in Westminster and Strasbourg, but not one woman representative. So, it was time for women to get involved. The Coalition developed a manifest based on the 3 principles of equality, inclusion and human rights. They got two women elected, which was an amazing achievement. It was the start of the Good Friday negotiations.

Morrice was still in her EU Commission job, so she was only on the fringes of the negotiation but five days before the deadline, she joined with a small team noticing that there was not one mention of integrated education. They decided to incorporate the line referencing a "culture of tolerance" and encouraging integrated education and housing. Five days later it appeared in the final agreement. At the time, only seven percent of schools were mixed, and this has not changed today so the foundation for change is in the agreement, but there is still room for improvement. After the agreement, two members of the Coalition were elected, which was historical. Morrice was also eventually elected, and served as deputy speaker as well, which was an interesting and challenging experience.

The role of women and civic society in conflict resolution

Regarding the role of women in conflict resolution, they tend to bring a different dimension to politics and conflict resolution in particular. It is too easy to say that women tend to pay more attention to issues affecting families and homelife, the so-called "bread and butter issues". However, this is about hugely important issues such as welfare, education and the participation of civic society. Another thing that was included in the agreement was the creation of a civic forum, which was a type of a second chamber with representatives from the civil society. It was rejected by political parties as they did not like non-elected people giving them advice on policy matters, and it was not deemed important because it was a Women's Coalition idea.

Kadın Koalisyonu ve Hayırlı Cumalar Anlaşması

Morrice'in Kadın Koalisyonu'na katılımı, 1996 yılında koalisyonunun ilk toplantısına davet edildiğinde başladı. Bir grup kadınla katıldığı toplantıda, bir kadının siyasi partisinin kurulması önerildi.

O döneme kadar, Kuzey İrlanda'dan Westminster ve Strasbourg'da 20 erkek temsilci vardı, ancak tek bir kadın temsilci bile bulunmuyordu. Bu nedenle, kadınların siyasete ve sürece dahil olma zamanı gelmişti. Koalisyon, eşitlik, kapsayıcılık ve insan hakları olmak üzere 3 ilke temelinde bir manifesto geliştirdi. İki kadını seçtiler ve bu inanılmaz bir başarıydı. Aynı dönem Hayırlı Cuma müzakerelerinin başlangıcıydı. Morrice hala AB Komisyonundaki görevindeydi, bu yüzden müzakerenin sadece sınırlarındaydı, ancak müzakerelerin bitmesinden beş gün önce, ele alınan konular arasında entegre eğitimden söz edilmediğini fark ederek, küçük bir ekiple birlikte "Hoşgörü kültürüne" atıfta bulunarak entegre eğitim ve barınmayı teşvik eden bir çizgiyi gündeme getirmeye karar verdiler. Beş gün sonra nihai anlaşmada ortaya çıktı. O zamanlar okulların sadece yüzde 7'si entegreydi ve bu bugün değişmedi. Bu nedenle, değişimin temeli anlaşmadadır, ancak hala iyileştirmeler için boşluk var. Anlaşmadan sonra, Kadın Koalisyonunun iki üyesi parlamentoya seçildi ve bu tarihi bir olaydı. Morrice de daha sonra mecliste çalışma fırsatı buldu ve aynı zamanda ilginç ve zorlu bir deneyim olarak başkan vekilliği görevinde bulundu.

Çatışma çözümünde kadınların ve sivil toplumun rolü

Çatışma çözümündeki rolleriyle ilgili olarak, kadınlar özellikle siyasete ve çatışma çözümüne farklı bir boyut getirme potansiyeline ve kabiliyetine sahip. Kadınların, aileleri ve ev hayatını etkileyen, sözüm ona "günlük geçim/ekmek parası" gibi tanımlanabilecek konulara daha fazla ilgilenme eğiliminde olduklarını söylemek çok kolay. Fakat bu meseleler aynı zamanda büyük oranda refah, eğitim ve sivil toplum katılımı gibi son derece önemli konularla ilgili.

Anlaşmada yer alan diğer bir konu da sivil toplum temsilcilerinin yer alacağı sivil bir forum oluşturulmasıydı. Bu, siyasi partiler tarafından seçilmemiş kişilerin kendilerine politika konularında tavsiye vermesinden hoşlanmadıkları için reddedildi ve öneri Kadın Koalisyonu'ndan geldiği için önemli görülmedi. Sivil toplumun çatışma çözümündeki rolü ve insan-

The role of civic society is hugely important in conflict resolution. It is so important that people feel included in any peace process. It is important not to ignore the major role played by people and women in particular, out on the streets, calling for peace. The trade unions also had amazing rallies and worked hard. It was very important to get the attention of the world to what was going on. Morrice also highlighted the importance of two things: dialogue and people, especially women and young people, which are the most important ingredient in any conflict resolution.

The role played by the European Union was also crucial: because the UK and Ireland were both members of the EU, they were equal partners working together at the European Union level. Brexit has brought an end to that, and renewed division has resurfaced. The majority of Ireland nationalists voted to remain in the EU, and the majority of unionist protestants voted to leave. After decades of peace, Brexit is a threat to this stability. The protocol which has given special status for Northern Ireland has also created division. This is the reason why Morrice suggested the extension of the protocol to Scotland. By comparing the UK and Turkey in the EU context, both are on the fringes. The UK left the EU and Turkey still wants to join, and they both have connections with islands close by. Hopefully, one day Turkey and the UK will be partners and leading players in a newly enlarged EU, reinforced by their experiences.

Women Voicing Peace: DISCUSSION SESSION

After the presentations from the speakers, there was a questions and answers session where participants asked detailed questions about the involvement of women in the Northern Ireland peace process. Enquiries focused on how it was possible to discuss sex-based and economic violence faced by women, which are often ignored during peace processes; how and whether Brexit influenced the balance that was created after the peace agreement; how they managed to bring women from different sides of the conflict together to mobilise; and the state of women's rights in Northern Ireland right now.

ların herhangi bir barış sürecine dahil olduklarını hissetmeleri son derece önemli. Sokaklarda barış çağrısı yapan insanların ve özellikle kadınların üstlendiği önemli rolün göz ardı edilmemesi gerekir. İşçi sendikaları da inanılmaz mitingler düzenledi ve çok sıkı çalıştı. Dünyanın dikkatini neler olup bittiğine çekmek çok önemliydi. Morrice konuşmasında iki şeyin özellikle altını çizdi: Diyalog ve insanlar... Özellikle de herhangi bir çatışma çözümünün en önemli bileşeni olan kadınlar ve gençler bu süreçlerin en önemli parçası.

Kuzey İrlanda barış sürecinde Avrupa Birliği'nin (AB) üstlendiği rol de çok önemli ve kritikti. Çünkü, Birleşik Krallık ve İrlanda, her ikisi de AB üyesi olduğundan, AB düzeyinde birlikte çalışan eşit ortaklardı. Bugün maalesef Brexit buna bir son verdi ve yenilenen bölünme gün yüzüne çıktı. İrlandalı milliyetçilerin çoğunluğu AB'de kalma yönünde oy kullandı ve Birlik yanlısı Protestanların çoğunluğu ayrılma yönünde oy kullandı. Onlarca yıllık barıştan sonra, Brexit, Kuzey İrlanda'daki istikrar için bir tehdittir. Kuzey İrlanda'ya özel statü veren protokol de bölünmeyi yarattı.

İngiltere ve Türkiye'yi AB bağlamında karşılaştırdığımızda, her ikisi de AB'nin sınırlarındalar. İngiltere AB'den ayrıldı, Türkiye hala katılmak istiyor ve her ikisinin de yakın adalarla bağlantıları var. Umarım bir gün Türkiye ve Birleşik Krallık, deneyimleriyle güçlenmiş ve yeni bir şekilde gelişmiş AB'de ortak ve lider oyuncular olacaktır.

Barışı Anlatan Kadınlar: TARTIŞMA OTURUMU

Konuşmacıların sunumlarının ardından, Kuzey İrlanda barış sürecine kadınların katılımıyla ilgili detaylı soru-cevapların olduğu oturuma geçildi. Sorular, barış süreçlerinde genellikle görmezden gelinen, kadınların maruz kaldığı cinsiyete dayalı ve ekonomik şiddeti tartışmanın nasıl mümkün olduğuna odaklandı. Öte yandan, Brexit'in barış anlaşmasından sonra oluşan dengeyi ne şekilde etkilediği, çatışmanın farklı taraflarından kadınları harekete geçirmek amacıyla nasıl buluşturdıkları ve şu anda Kuzey İrlanda'daki kadın haklarının durumuyla ilgili konulara da tartışma bölümünde değinildi.

Speakers, Kate Fearon and Jane Morrice, answer participants' questions during the discussion session.

DPI Toplantısında Jane Morrice konuşmasını yapıyor.

How can Brexit have a negative impact on relations and create new divisions?

JM: The United Kingdom has always been a reluctant member of the EU, while Ireland has always been an enthusiastic member. Looking at these positions, protestant unionists reflected more on the UK feeling of reluctant European and wanted out whereas the Irish thought that Europe was an important way to leap from London. Ireland has got an important place within the EU and Ireland has been brilliant in its diplomacy. Today, Northern Ireland is split almost 50-50 between British and Irish and their positions on the EU reflected itself on the society. We could say that Brexit made the already existing divisions even more hostile. Also, the attempt to mitigate the worst impact of Brexit on the border of the Island between Northern and Southern Island has been a struggle. Some people did not want a militarised border and opposed having the border on the island, so they put a so-called border where they do regulatory checks on the Irish sea but the unionists in Northern Ireland were not in favour of this. This subject is far too long to be explained here but in short, there is anger, and the elections are going to reflect the feelings of the people.

Brexit'in ilişkiler üzerinde nasıl bir olumsuz etkisi olabilir ve yeni bölünmeler yaratabilir?

JM: Birleşik Krallık AB'nin her zaman isteksiz bir üyesi oldu, bunun aksine İrlanda ise her zaman çok hevesli bir üyeydi. Bu pozisyonlara bakıldığında, Protestan Birlik taraftarları, İngiltere'nin gönülsüz Avrupalı hissiyatını daha fazla yansıttılar ve AB'den çıkmak istediler, İrlandalılar ise Avrupa'yı Londra'nın ötesine geçmenin bir yolu olduğunu düşündü.

İrlanda AB içinde önemli bir konuma sahip ve İrlanda diplomasisinde çok başarılı. Günümüzde, Kuzey İrlanda neredeyse yarı yarıya İngiliz ve İrlandalı arasında bölünmüş durumda ve AB'deki konumları topluma yansıyor. Brexit'in zaten mevcut bölünmeleri daha da düşmanca hale getirdiğini söyleyebiliriz.

Ayrıca, Brexit ile adanın Kuzey ve Güney Adası arasında bulunan sınırda ortaya çıkan durum da bir mücadeleye dönüştü. Bir kesim askeleştirilmiş bir sınır istemedi ve sınırın adada olmasına karşı çıktı, bu nedenle İrlanda Denizi'nde düzenleyici kontroller yaptıkları "sözde" bir sınır koydular, ancak Kuzey İrlanda'daki Birlik yanlıları buna olumlu bakmadı. Bu konu toplantıda anlatılamayacak kadar uzun ancak özetle bir öfke var ve halkın bu duyguları seçimlere yansıtacaktır.

KF: Brexit'in yaptığı şey aslında barış sürecindeki referandumda kaybedenlerin yeniden oy kullanabilecekleri bir platform sunmaktı. Referandumda "evet" oyu kullandığımda, ilk defa bir seçimi kazandığımı hissettim. Diğer partiler bu kazanma duygusuna deneyimlemişti. Brexit oylamasının yaptığı şey, bu durumu boşa çıkarma ve hükümsüz bırakma potansiyeli yaratmasıydı.

Bahsettiğiniz kapsayıcılık ilkesi kamusal alanları ilgilendiriyor ve çalışma ile barınma hakkı gibi sosyal haklarla bağlantılı. Bu ilkenin kamusal alanda kendini nasıl gösterdiğini detaylandırabilir misiniz, ayrıca barış sürecinden sonra bu tür sorunların gelişimini gösteren herhangi güncel bir veriye sahip misiniz?

KF: Kapsayıcılık ilkesiyle ilgili söyleyebileceğim ilk şey, "önemsiz" olarak düşünüldüğü için biraz alay edildik. Bununla birlikte, kapsayıcılık

KF: What Brexit did was really to present a platform in which people who have lost in the referendum during the peace process could vote again. When I voted yes in the referendum, it was the first time I felt I had won an election. The other parties were used to this feeling of winning. What the Brexit vote has done is to create the potential to negate this situation.

The principle of inclusiveness that you mentioned concerns public spheres and is linked to social rights such as the right to work and the right to housing. Can you elaborate on how this principle manifests itself in the public sphere, and do you have any recent figures showing the development of such issues after the peace process?’

KF: The first thing I could say about the principle of inclusion is that we were a little bit mocked because it was thought of as being ‘soft’. However, a real example of us applying the principle of inclusion was when the IRA ceasefire broke down, and NIWC argued on the principle of inclusion to keep Sinn Fein in the political process. We applied the same principal whenever the royalist paramilitary ceasefires also broke down the following year. We argued for those political parties to be kept in the process as well, so people started to think that there was something more to this principle of inclusion than it meets the eye. Applying the principle of inclusion was challenging in practice. One thing that we wanted was to have Northern Ireland align its domestic legislation with the ECtHR and to have the ECtHR as an arbitrator in our domestic legislation and we got to that point. However, we still do not have a Bill of Rights in Northern Ireland to really secure those rights. The fact that larger political parties have blocked a Bill of Rights demonstrates that they are afraid because when you give people rights, you take power away from yourself. In terms of women’s equality, for us to become equal to men, some men need to step aside, but they do not want to give up their power and their seats.

JM: On the equality aspect, in the early days, equality was seen as a nationalist Irish Catholic agenda because the imbalance in power was favouring British protestants. Therefore, equality was seen as a Nationalist Catholic aspiration. Therefore, unionism was not interested in equality because for them it meant losing some power. Trying to make it a win-win

ilkesini uyguladığımız gerçek bir örnek ise IRA ateşkesinin bozulduğu dönemlerdi ve NIWC, Sinn Fein’i siyasi sürece dahil etme ilkesini tartıştı. Ertesi yıl ateşkesler de bozulduğunda aynı prensibi uyguladık. NIWC olarak siyasi partilerin de sürece dahil edilmesini savunduk, bu yüzden insanlar bu kapsayıcılık ilkesinin görüldüğünden daha fazla bir şey olduğunu düşünmeye başladı.

Kapsayıcılık ilkesini uygulamak pratikte zordu. İstedığımız tek şey Kuzey İrlanda’nın iç mevzuatını AİHM ile uyumlu hale getirmesi, AİHM’in iç mevzuatta hakem olarak yer almasıydı ve bu noktaya geldik.

Ancak, Kuzey İrlanda’da bu hakları gerçekten güvence altına alacak bir Haklar Bildirgesi halen bulunmuyor. Büyük siyasi partiler Haklar Bildirgesi’ni bloke etti, bu korktuklarının ispatıydı, çünkü insanlara haklar verdiğinizde, gücü kendinizden alıyorsunuz. Kadın eşitliği konusunda erkeklerle eşit olmamız için bazı erkeklerin kenara çekilmesi gerekiyor ancak iktidarlarından ve koltuklarından vazgeçmek istemiyorlar.

JM: Eşitlik açısından bakıldığında, ilk dönemlerde eşitlik, milliyetçi bir İrlandalı Katolik gündemi olarak görülüyordu, çünkü güçteki dengesizlik Britanyalı Protestanların lehineydi. Bundan dolayı eşitlik, milliyetçi

Participants during the discussion session.

Tartışma oturumu sırasında katılan katılımcılar.

situation is difficult because getting more women and more nationalists into power meant less power for those who were already in power. We must always put the common good to the front. Unless they signed up for this, we would still have mayhem on the streets of Belfast. It was totally normal to be checked by the military in Belfast. Creating a power-sharing arrangement was something that had to be accepted. Equality was very important, and we also wanted gender equality, equality for the disabled people. We wanted equality for all, it was not just about unionists and nationalists. This was part of everything we did, and we are still doing now.

As I was watching the documentary there was this bit about sitting around the same table with people who you do not like, even people you hate and recognising them as your interlocutor, and I think this rings true for Turkey too. Different political groups coming together is very rare, let alone conflicting groups. So, how do you get together with people who you do not like and talk about peace with them?

JM: It is an extremely hard thing to do. Obviously, it is hardest for people who have been directly affected, especially for people who have lost their loved ones. There were a lot of bombings and violence but fortunately I have personally never lost someone close during the Troubles. Forgiveness for the common good is very important. I think forgiveness must come from deep in the heart, you can hate everything about a person, but you must understand that they have a story just as you do. Maybe it was easier for us women because we were closer. Even I was not comfortable with the release of political prisoners without the decommissioning of weapons. It was hard for me to accept but it had to be done for the common good.

KF: The question makes me think of a particular time in the peace process when George Mitchell was organising dinners as informal discussions. There was one dinner where we were together with the head of the unionists, and I mentioned the unemployment rate amongst the Catholic population in Northern Ireland and he did not want to hear it. For me, it was a lesson about being around a table with people you do not like. He made it very clear that he did not like me and did not agree with me

Katolik bir arzu olarak görüldü. Bu nedenle Birlik taraftarları eşitlikle ilgilenmiyordu, çünkü bu durum onlar için biraz güç kaybetmek anlamına geliyordu.

Bunu bir kazan-kazan durumu haline getirmeye çalışmak zor, çünkü daha fazla kadın ve daha fazla milliyetçinin iktidara gelmesi, zaten iktidarda olanlar için daha az güç anlamına geliyordu.

Ortak iyiliği her zaman ön planda tutmamız gerekiyor. Bunu imzalamadıkları sürece, Belfast sokaklarında halen kargaşa devam edebilirdi. Belfast'ta ordu tarafından kontrol edilmek tamamen normal olarak görülüyordu. Güç paylaşımına yönelik bir düzenlemenin yapılması kabul edilmesi gereken bir şeydi. Eşitlik çok önemliydi ve biz de cinsiyet ve engelliler için eşitlik istedik. Herkes için eşitlik istedik, bu sadece Birlik yanlıları ve Milliyetçiler ile ilgili bir durum değildi. Bu yaptığımız her şeyin parçasıydı ve halen de yapıyoruz.

Belgeseli izlerken sevmediğin hatta nefret ettiğin insanlarla aynı masada oturup onları muhatabın olarak tanımakla ilgili görüntüler vardı ve bu bence Türkiye için de geçerli bir durum. Türkiye'de çatışan grupları bırakın, farklı siyasi grupların bir araya gelmesi çok nadir yaşanıyor. O halde sevmediğiniz insanlarla nasıl bir araya gelip barıştan bahsedersiniz?

JM: Nefret ettiğiniz insanlarla bir araya gelmek son derece zor bir şey. Açıkçası, doğrudan etkilenen insanlar için, özellikle de sevdiklerini kaybeden insanlar için çok zor bir durum.

Çok fazla bombalama ve şiddet oldu ama şükür ki Sıkıntı Yılları sırasında yakınımı hiç kaybetmedim. Ortak iyilik için affetmek çok önemli. Bence affetmek kalbin derinliklerinden gelmeli, bir insanın her şeyinden nefret edebilirsiniz ama onların da tıpkı sizin gibi bir hikayeleri olduğunu anlamanız gerekiyor. Bu belki biz kadınlar için daha kolaydı çünkü daha yakındık. Silahlar bırakılmadan siyasi mahkumların serbest bırakılmasından ben bile memnun değildim. Kabullenmek benim için zordu ama ortak yarar için yapılması gerekiyordu.

JM: Bu konuyla ilgili kısa bir anekdot paylaşmak istiyorum. Görüşmelerden birinde Monica ve ben kahve içiyorduk, tanınmış bir Birlikçi

politically. It is about putting yourself in the shoes of others. We had to practice empathy in the Women's Coalition. It was not easy for him, and it was not easy for me. I had to think about how I could have interacted with him to reach out to him while also protecting my integrity.

JM: A quick anecdote. In one of the talks, Monica and I were getting coffee and a well-known unionist came up to us and called us the "WC Party". I saw it as him using humour to interact with us. I believe that humour can take away a lot and can be a way of getting into the conversations.

Within the Women's Coalition you both played an important part and after watching the documentary I feel honoured to be able to listen to you today. My first question is about the Women's Coalition, which was shut down in the end. What were the reasons for closing it down? Yes, the Good Friday Agreement was signed, and a peace process was achieved which was the raison d'être of the Women's Coalition, but despite this, you could continue to contribute to the peace process which would last years and years. My second question is about the church and their role in this process. Were they not involved in the peace process?

Within Northern Ireland there were different communities with strict rules. How did the Women's Coalition cope with these communities? I am also curious about the fact that violence against women increased in the years following the peace agreement. How come? Did the men divert the violence to the women once the violence on the streets was over?

JM: I was one of the ones who did not want to close the party. I wanted to go on as a 'People's Coalition'. Being exclusively female was something that the "equality gurus" could accuse us of. We actually had many members who were male. In the end, I am glad we did what we did because the Women's Coalition was a 10-year project for peace, and it succeeded most of its goals. However, we did not achieve gender equality in the parliament.

The silence of the churches in the 1970s and 80s in Northern Ireland was deafening. I was very angry that the churches were not doing their jobs and talking about togetherness. They might have been doing it discreetly

yanımıza gelerek bize "WC Partisi" dedi. Bizimle etkileşim kurmak için mizahı kullandığını gördüm. Mizahın olumsuz birçok şeyi uzaklaştırabileceğini ve konuşmaya girmenin bir yolu olabileceğine inanıyorum.

Kadın Koalisyonunda ikiniz de çok önemli bir rol oynadınız ve belgeseli izledikten sonra sizi dinlemekten onur duydum. İlk sorum, kapatılan Kadın Koalisyonu ile ilgili. Kapatılmanın nedeni neydi? Evet, Hayırlı Cuma Anlaşması imzalandı ve Kadın Koalisyonunun varlık nedeni olan bir barış süreci başarıldı, ancak buna rağmen yıllar ve yıllar sürecektir barış sürecine katkıda bulunmaya devam edebilirsiniz. İkinci sorum bu süreçte kiliselerin rolleri üzerine. Barış sürecine dahil olmadılar mı? Kuzey İrlanda'da katı kuralları olan farklı topluluklar vardı. Kadın Koalisyonu bu topluluklarla nasıl başa çıkabildi? Ayrıca, barış anlaşmasından sonraki yıllarda kadına karşı şiddet arttı, bu nasıl oldu? Sokaklardaki şiddet sona erdiğinde erkekler şiddeti kadınlara mı yönlendirdi?

JM: Kadın Koalisyonu'nu kapatmak istemeyenlerden biri de bendim. Halkın Koalisyonu olarak devam etmek istedim. Sırf kadın olmak, "eşitlik gurularının" bizi suçlayabileceği bir şeydi. Aslında çok sayıda erkek üyemiz de vardı. Sonuç olarak, yaptığımız şeyleri yaptığım için ok mutluydum, çünkü Kadın Koalisyonu barış için 10 yıllık bir projeydi ve hedeflerinin çoğunu da başardı. Buna rağmen, parlamentoda cinsiyet eşitliğini elde edemedik. Kuzey İrlanda'da 1970 ve 1980'lerde kiliselerin sessizliği gerçekten sağır ediciydi. Kiliselerin işlerini yapmamasından ve birliktelik hakkında konuşmamasından dolayı çok kızgındım. Cemaatlerini yabancılaştırmaktan korktukları için bunu gizlice yapmış olabilirler. Toplumda birliktelikten bahsetmenin sadece bize, Kadın Koalisyonuna kalması yanlıştı. "İttifak Partisi" olarak adlandırılan ve bu ayrımı aşan bir siyasi parti vardı, gelecek seçimlerde başarılı olabilirler. Ancak kiliselerden ve okullardan yeterince tepki gelmedi.

KF: Kadına yönelik şiddetin artmasıyla ilgili olarak, toplumda çok fazla silah vardı ve siyasi kanalların mevcut olmadığı ve sonuç olarak aile içi alana girmenin yolunu bulan şiddetin bir ifade aracı olduğunu söyleyebilirim. Kiliselerin tepkisi hakkında ise bireysel olarak rahiplerin

as they were afraid of alienating their congregations. It was wrong that it was only up to us, the Women's Coalition, to speak up about togetherness. There was another political party, which crossed the divide called the "Alliance Party" who were doing it and they might do well in the upcoming elections. However, there was not nearly enough reaction from the churches as well as from the schools.

KF: Regarding the increase in the violence against women, I can say that there were a lot of weapons in the society and violence was a means of expression as the political channels were not available and eventually violence also found its way into the domestic sphere.

Regarding the reaction of the churches, there was a significant role of individual priests. For a long time, some of them worked behind the scenes but yes, the churches as institutions were silent. They did play at times both a negative and a positive role. As to the closure of the Women's Coalition, it was partly because we did not get the final choice of the reform of the election system. Instead of the reform, we went for the civic forum because inclusion was very important to us but in the end, we didn't get either as the parties did not honour their promises. When we did not get seats in the parliament, it was a natural end for the party, and we thought it was time for us to withdraw.

When it comes to integrated education and the role of education to ensure social justice and peace, you said that we did not cover much distance yet. Could you please elaborate on that? My second question is when you take a retrospective look, do you think something was lacking at the table? Do you think anything was missed or neglected during the peace process? Do you have any tips for future negotiations so that we can benefit from your experience?

I am very moved by this experience. Violence and militarism have this language which is being changed as women step into the political sphere. In the documentary, the thing that surprised the women in the Women's Coalition was men's inability to establish a language away from the violence. Do you think you were able to change that violent and sexist language and carry that change to today?

önemli bir rolü vardı. Bazıları uzun süre perde arkasında çalıştı ancak kurumsal olarak kiliseler olarak sessizdi. Tüm bu süreçte hem negatif ve hem de pozitif bir rol oynadılar. Kadın Koalisyonunun kapatılmasına gelince, bunun nedeni kısmen seçim sistemi reformuyla ilgiliydi. Reform yerine, sivil alana gittik çünkü kapsayıcılık bizim için çok önemliydi ama sonunda, taraflar sözlerini yerine getirmediği için ikisini de elde edemedik. Parlamentoda sandalye alamadığımız zaman, parti için doğal bir sondu ve geri çekilmemizin zamanının geldiğini düşündük.

Entegre eğitim ve eğitimin sosyal adalet ve barışı sağlamadaki rolü söz konusu olduğunda, henüz yeterli mesafe alamadığınızı söylediniz. Bunu detaylandırabilir misiniz? İkinci sorum ise geçmişe dönüp baktığınızda, masada bir şeylerin eksik olduğunu düşünüyor musunuz? Barış sürecinde bir şeylerin gözden kaçtığını veya ihmal edildiğini düşünüyor musunuz? Tecrübelerinizden faydalanabilmemiz için gelecekte yapılacak müzakereler için herhangi bir tavsiyeniz var mı? Öte yandan, şiddet ve militarizm, kadınların siyasal alana adım atmasıyla değişen dile sahip. Belgeselde, Kadın Koalisyonundaki kadınları şaşırtan şey, erkeklerin şiddetten uzak bir dil kuramamalarıydı. Bu şiddet ve cinsiyetçi dili değiştirebildiğinizi ve bu değişikliği bugüne taşıyabildiğinizi düşünüyor musunuz?

JM: Entegre eğitim konusunda, ABD'nin eski Başkanı Barack Obama birkaç yıl önce Kuzey İrlanda'yı ziyaret ettiğinde "ayrıştırılmış eğitim" terimini kullandı. Bunun üzerine kiliseler ve okullar dahil birçok kesim şok oldu. Ancak gerçek şu ki, çoğunluğu Protestan veya Katolik olan okullar var. Entegre Eğitim Hareketi uzun dönemdir mücadele ediyor, ancak yeterli mesafe kat edemedi çünkü halen bir direniş var. Şu anda ele alınan bir tasarı var ve diğer iki kesimle aynı düzeyde karma eğitim almaya çalışıyorlar, ancak kiliseden ve okullardan büyük bir direnç var. İnsanlar mevcut sistemlerinin değiştirilmesini istemiyor. İrlanda Cumhurbaşkanı Michael D. Higgins, entegre eğitimi desteklemek için çok anlamlı bir konuşma yaptı ve bu nedenle saldırıya uğradı. Entegre eğitim konusunda çok hırslıyım ve siyasete girmeme neden olan konu da buydu. Bu durum, birbirimizin kültürünü öğrenmekle ilgili bir şey. Okulumda, eğer topografyaya bakıyor olsaydım, örneklerim her zaman

JM: On integrated education, President Obama visited Northern Ireland a couple of years ago and he used the term “segregated education” and everyone including the churches and the schools were shocked. However, the reality is that there are schools that are majority protestant and there are majority catholic schools. The integrated education movement has been going for a long time, but it has not gone far as there is still resistance. There is a bill that is currently going around, and they are trying to get integrated education on the same level as the other two sectors, but there is huge resistance from the church and the schools. People do not want their system to be changed. The President of Ireland, Micheal D. Higgins spoke very eloquently in support for integrated education, and he got attacked for it. I am very passionate about integrated education and it is the subject that brought me into politics. It is about learning about each other’s cultures. In my school, if I was looking at topography, my examples were always in Scotland and never in Ireland and we were not taught about Ireland’s history in my state school. When you are in integrated education you learn more about each other, I knew more about the Napoleonic wars than I did about Irish history. There is still so much resistance, and it is shocking to me.

To answer the other question, I think that we got peace, but we did not get reconciliation and integrated education. Our societies are still very divided. There are still peace walls dividing the people in Belfast. I would say that we did not focus enough on reconciliation as we were much more interested in the military and other “big issues”. The last point is about peacekeepers. I just believe that women have more experience of peace keeping, particularly in the family.

KF: In any peace process, a review mechanism with all the parties after a five or ten-year period could be beneficial. In my experience, peace is a generational effort so you must be in it for the long haul and accept that things can go forward but they can also go backwards. We connected particularly with processes in the Middle East and in South Africa as they were still active. I remember representatives from the Palestinian side coming in one year and their process would be going very well, and our process would be stalled and the following year their process would be stalled, and our process would take off. There is something about getting

İskoçya'daydı ve asla İrlanda'da değildi ve devlet okulunda bize İrlanda tarihi öğretilmedi. Entegre eğitim sisteminde insanlar birbirleri hakkında çok şey öğreniyor. Napolyon savaşlarıyla ilgili bilgim İrlanda tarihinden daha fazla. Entegre eğitim konusunda halen çok fazla direnç var ve bu beni şaşırtıyor.

Diğer soruyla ilgili olarak da barışa kavuştuğumuzu düşünüyorum ama uzlaşmaya ve entegre eğitim konusunda alınması gereken mesafeler var. Toplumlarımız halen bölünmüş durumda. Belfast'ta halen insanları bölen barış duvarları mevcut. Askeri ve diğer konularla daha çok ilgilendiğimiz için uzlaşma alanına yeterince yoğunlaşamadığımızı söyleyebilirim. Son nokta barış gücüyle ilgili. Kadınların özellikle ailede, barışı koruma konusunda daha fazla deneyime sahip olduklarına inanıyorum.

KF: Herhangi bir barış sürecinde, beş veya on yıllık bir zaman diliminden sonra tüm tarafların bir araya geldiği bir değerlendirme mekanizması faydalı olabilir.

Tecrübelerime göre, barış nesilleri kapsayan bir çaba, bu yüzden uzun süre içinde olmalısınız ve işlerin ileri gidebileceğini kabul etmelisiniz, ama aynı zamanda geriye de gidebilirler. O dönem, halen canlı oldukları için Orta Doğu ve Güney Afrika'daki süreçlerle bağlantı kurduk. Filistin tarafından bir yıl içinde gelen temsilcileri hatırlıyorum ve süreçleri çok iyi gidecekti ve bizim sürecimiz duracaktı ve ertesi yıl onların süreci duracaktı, bizimki başlayacaktı. Sizinle benzer durumda olan insanlardan destek ve dayanışma halinde olmakla ilgili bir şey var. Gerçekliği ihmal etme pahasına bir iyimserlik duygusuna sahip olmakla ilgili değil, barışın mümkün olduğuna ve devam etmeniz gerektiğine dair bir duyguya sahip olmakla alakalı. Taraflar için ilk çıkarları anayasal meseleler ve gücün bölünmesiydi. Uzlaşma ve mağdurların gündemi gibi NIWC'in gündeme getirdiği konular gerçekten ilgi çekici değildi. Barış süreçlerindeki herkes, insan güvenliği ve geçiş dönemi adaleti gibi kavramların geliştirilmesinden ders almalıdır. Sadece bir güç paylaşımı anlaşması değil geçmiş de konuşmak önemlidir. Bu konular halen geliştirilmeye ihtiyaç duyduğu için gündemimize aldı. İnsanlar hikayelerini anlatmak istiyor ve geçmişin mirasına değer veriyor.

support and solidarity from people who are in a similar situation as you. It is about having a sense of optimism not at the cost of neglecting reality but having a sense that peace is possible, and you need to keep on going. For the parties, their initial interests were constitutional issues and dividing of the power. The issues raised by NIWC, such as the reconciliation agenda and victims' agenda, were not really of interest. Everyone in peace processes should learn from the development of concepts, such as human security and transitional justice. It is important to address the past and not only get a power sharing deal. We got these issues on the agenda even if they still need to be developed. People want to tell their stories and they value the legacy of the past. If we were not there as the Women's Coalition, issues such as a reconciliation and victim's rights would be missing from the agreement.

Another important thing for a peace process is public communication about the measures that are underway. During the peace process, it is important to have a degree of constructive ambiguity. In our process, there were two ways of looking at things. One was to agree on one thing and bank that and then move on to the next thing. The other way was to say that nothing is agreed upon until everything is agreed. In terms of the ambiguity of what was agreed, it will only last for so long and I think that there needs to be a certain degree of clarity. When the issue of early release of political prisoners was on the table, a woman came up to me and said to me, "Can I vote for an agreement that will release somebody who had killed people early from prison?" and I told her that it was for the common good and we were supposed to look beyond that. When you are advocating for an agreement, you have to believe that it is an agreement that can transform the society even if it is not perfect.

Another important issue are commitments in any agreement. If the promises are not kept, people's confidence starts to fade away. My advice to you would be to think about quick wins for a better footing and for putting things on the agenda. What dragged down the agreement was the "soft issues" because they were not agreed fully on the agreement.

In terms of the language, words are psychoactive, they induce feelings and emotions, and we need to be mindful of the language we use. Regarding women's experience of interacting with men, in order for us to

Kadın Koalisyonu olarak orada olmasaydık, uzlaşma ve mağdur hakları gibi konular anlaşmada eksik olacaktı. Bir barış süreci için bir diğer önemli konu ise devam eden önlemlerle ilgili kamuoyuyla kurulan iletişim. Barış sürecinde, bir dereceye kadar yapıcı belirsizliğe sahip olmak önemli. Bizim sürecimizde, bu tür durumlarla ilgili iki türlü yol vardı. İlki, bir şey üzerinde anlaşmak ve ardından bir sonraki şeye geçmekti. Diğeri ise her şey üzerinde anlaşmaya varılana kadar hiçbir şeyde anlaşmaya varılmadığını söylemekti. Anlaşmaya varılan şeyin belirsizliği açısından, sadece çok uzun süre devam edecek ve belli bir derece netlik olması gerektiğini düşünüyorum.

Siyasi tutsakların erken salıverilmesi konusu ele alındığında bir kadın yanıma gelerek "İnsanları erken yaşta öldüren birini hapisten çıkaracak bir anlaşmaya oy verebilir miyim?" diye sordu, ben de ona "Bunun ortak yarar için olduğunu ve bunun ötesine bakmamız gerektiğini" söyledim. Bir anlaşmayı savunurken, mükemmel olmasa da toplumu dönüştürebilecek bir anlaşma olduğuna inanmalısınız.

Bir diğer önemli konu ise herhangi bir sözleşmedeki taahhütler. Verilen sözler tutulmazsa, halkın güveni yok olmaya başlar. Size tavsiyem, daha iyi bir zemine oturtmak ve ilgili konuları gündeme getirmek için hızlı kazanımları düşünmeniz olacaktır. Anlaşmada sürüncemede kalan şey, anlaşmada üzerinde tam olarak mutabakata varılamayan "has-sas konulardır".

Kullanılan dil konusunda ise kelimeler psikoaktiftir, hisleri ve duygulara kıskırtıyor, bu nedenle kullandığımız dile dikkat etmemiz gerekiyor. Kadınların erkeklerle etkileşim deneyimiyle ilgili olarak, en fazla etkiye sahip olmak için, kullandığımız dil hakkında çok dikkatli düşünmemiz gerekiyor. Kapsayıcı ve onaylayıcı bir dil kullanmalıyız. Dilin gücü inanılmazdır, çünkü dil ilişkilerimize aracılık etme şeklimizdir ve bir müzakerede kullandığınız beden dili de dahil olmak üzere diliniz ve üslubunuz önemlidir.

Her iki konuşmacı da Hayırlı Cuma Anlaşmasının sürekliliğinden bahsetti ve barışın uzun bir süreç olduğunu söyledi. Buna rağmen, uzun vadede barış sürecini izlemek yerine Kadın Koalisyonu kapatıldı. Bunun sürece olumsuz bir etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz? Diğer

have the most influence, we need to think very carefully about the type of language we use. We must use inclusive and affirming language. The power of language is incredible as it is how we mediate our relationships with each other and the type of language, including body language, that you use in a negotiation is critical.

You both talked about the continuity of the Good Friday Agreement and said that peace is a long process. Despite this, the Women's Coalition was closed instead of monitoring the peace process in the long haul. Do you believe this had a negative impact on the process? My other question is about the peace process in Colombia. What do you think about the establishment of truth and gender equality commissions in Colombia?

'You said that if it was not for the Women's Coalition, dealing with the past would not be included into the agreement, why do you think this is? In terms of reconciliation, what more could have been done?'

KF: Is there a responsibility that the Women's Coalition needs to take for not staying on during the peace process because we did not have seats in the formal political space? I think this is a fair criticism. We were all getting on with our own lives as individuals and when you are part of the formal political sphere as elected representatives there are things that make it easier such as offices and salaries. When we lost our seats, these were all gone so our staying in politics became much harder for us. We could have formed an agreement monitoring body but then we get into a situation where we as women are always the referee, the mediator. Yes, it is something that we do well but at the expense of our own agenda. Many arguments could be made but when you are pushed out of the formal political process it is hard to get that space again once you lose the privileges of being elected. So, there were good reasons to justify why we had to close the party. Maybe, we could have done better but the other parties who had representation should have done better as they were actually in the process with the ability to do a lot of things. So, I am going to cut us some slack for that one.

In terms of the truth and reconciliation commission for Colombia, we did look at them. We looked at the South African case as well. The language that we used for some of the rights came from other peace processes,

sorum ise Kolombiya'daki barış süreciyle ilgili. Kolombiya'da Cinsiyet Eşitliği ve Hakikat Komisyonunun kurulması hakkında ne düşünüyorsunuz. Kadın Koalisyonu olmasaydı geçmişi ele almanın anlaşmaya dahil olamayacağından bahsetmiştiniz, neden böyle düşünüyorsunuz? Uzlaşma bağlamında, daha fazla ne yapılabilirdi?

KF: Siyasi arenada sandalyemiz olmadığından Kadın Koalisyonu'nun barış sürecinde kalmaması için üstlenmesi gereken bir sorumluluğu var mı? Sanırım bu adil bir eleştiri.

Hepimiz birey olarak kişisel hayatlarımıza devam ediyorduk ve seçilmiş temsilciler olarak resmi siyasi alanın bir parçası olduğunuzda, ofisler ve maaşlar gibi işleri kolaylaştıran şeyler var. Koltukları kaybettiğimizde tüm bunların hepsi gitti, bu nedenle siyasi hayatta kalmak bizim için daha zor hale geldi. Bir anlaşma izleme birimi oluşturabilirdik ancak kadınlar olarak genellikle uzlaştırıcı veya arabulucu olduğumuz bir durumun içine giriyoruz. Evet, kendi gündemimiz pahasına o iyi yaptığımız bir şey. Çok fazla tartışma yapılabilir, ancak resmi siyasi sürecin dışına itildiğinizde, seçilme ayrıcalıklarını kaybettiğinizde o alanı tekrar elde etmek zordur. Bundan dolayı, partiyi neden kapatmak zorunda kaldığımızı haklı gösterecek iyi nedenlerimiz vardı. Belki, daha iyisini yapabiliydik, ancak temsili olan diğer partiler daha iyisini yapmalıydılar, aslında süreç içinde oldukları için birçok şeyi yapma yeteneğine sahiptiler.

Kolombiya'daki Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu hakkında ise bu konuyu inceledik. Ayrıca Güney Afrika'yı da inceledik.

Bazı haklar için kullandığımız dili, Guatemala'daki gibi diğer barış süreçlerinden esinlendik.

Bana göre, resmi bir hakikat ve uzlaşma komisyonu kurulması için hazır değildik ve birçok açıdan hala hazır değiliz. Hayırlı Cuma Anlaşmasının tanıdığı şey, mağdur haklarıyla ilgilenen birden fazla mecra ve kuruluşun olduğuydu ancak çok parçalıydılar ve gerçekte kimin kurban olduğu konusunda fikir birliği yoktu. Örneğin, İngiliz kuvvetleri tarafından öldürülen biri ya da IRA'daki biri kurban olarak görülmedi, son derece politikti ve bir fikir birliği yoktu. Uzlaşma ve miras konularındaki çalışmalar siyasi iradeye bağlıdır. Bu konularla ilgili 1988'den bu yana önerilerimiz aynı ve bu hala tartışmalı.

such as the one in Guatemala. My view is that we just were not ready for a formal truth and reconciliation commission and in many ways, we are still not ready. What the Good Friday Agreement recognised was that there were multiple outlets and organisations dealing with victim's rights, but they were very fragmented and there was no consensus over who was actually a victim. For instance, somebody who was killed by the British forces or somebody who was in the IRA was not considered a victim, it was highly politicised and without any consensus. Reconciliation and legacy projects depend on political will. We have been having the same proposals regarding these issues since 1988 and it is still controversial.

Women's Coalition lost its seats in the parliament in 2006. What do you think were the main reasons for this? Did you have backchannel meetings with Sinn Fein and if you did, how did they react to the Women's Coalition? Finally, did you have any relations with the women who were in the IRA?

KF: It was only when we had no electoral representation that we decided to close the party. Our whole raison d'être had been about being in the formal political sphere. We had been part of many activist groups and the civil society, but the Women's Coalition was about being in the formal political sphere.

In terms of backchannel meetings, we had backchannel meetings with everyone including Sinn Fein. We met with representatives who were double-hatted, those who had been members of the IRA. This was about practicing the principle of inclusion. We actively reached out to them in order to engage with them. The prize for us endorsing their inclusion in the process was for them to be non-violent. In terms of female members of the IRA, there were not many of them. Our message to everyone was always the same.

Kadın Koalisyonu 2006'da parlamentoda koltuğunu kaybetti. Bunun asıl sebebinin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Sinn Fein ile gizli veya gayri resmi görüşmeleriniz oldu mu ve yaptıysanız, Kadın Koalisyonu'na nasıl tepki verdiler? IRA'daki kadınlarla herhangi temasınız oldu mu?

KF: Seçmen temsilcimiz olmadığında partiyi kapatmaya karar verdik. Bütün varoluş sebebimiz resmi siyasi alanda olmakla ilgiliydi. Birçok aktivist grubun ve sivil toplumun bir parçasıydık, ancak Kadın Koalisyonu resmi siyasi alanda olmakla ilgiliydi.

Sinn Fein de olmak üzere herkesle gizli veya gayri resmi toplantılar yaptık. IRA üyesi olan temsilcilerle bir araya geldik. Bu, kapsayıcılık ilkesini uygulamakla ilgiliydi. Onlarla ilişki kurmak için aktif olarak onlara ulaştık. IRA'nın kadın üyeleri bağlamında ise onların çoğu yoktu. Mesajımız herkese her zaman aynıydı.

The women's group get together at the end of the DPI event.

DPI Toplantısının sonunda bir grup kadın bir araya geldi.

Conclusion

This event, held in collaboration with the Embassy of Ireland in Turkey and the Bilgi University Centre for Conflict Resolution Studies and Research (CCR), was part to DPI's planned activities which focused on women's inclusion in conflict resolution efforts.

The aim of the event was to provide participants with the opportunity to celebrate and highlight the role of women in contributing to dialogue and peace, particularly on what can be done in challenging times where a process is facing obstacles or stalled. Through the screening of the 'Wave Goodbye to Dinosaurs' documentary, as well as listening to two distinguished speakers who were founding members of the Women's Coalition in Northern Ireland, the event emphasised the important work of women in peacemaking, touching upon both the challenges and successes they have faced in difficult times, and how they were addressed. The event also reminded the group how important it is for women to create their own political agenda and to consider peace through a gender lens, something that resonated with the participants from Turkey. By looking at experiences from Northern Ireland, such events open the space for participants to discuss these issues while also considering the situation in Turkey.

Participants comprised a diverse group of political and civil society actors from different regions and representing the broad spectrum of different political affiliations in Turkey. They will include elected representatives and members of political parties, heads and representatives of human rights organisations and think tanks, lawyers, businesswomen, media professionals, youth representatives and academics. The roundtable brought together new participants, as well as attendees from past events to ensure the continuity of knowledge building as well as trust building.

During the feedback session, participants noted the high quality of the speakers and their presentations. The screening of the documentary was also a highlight of the event, as it showcased the incredible union of women across identities in a divided Northern Ireland. These discussions and lesson-sharing will be shared with constituencies in Turkey to broaden dialogue on the topic of conflict resolution and democratisation in the country.

Sonuç

Türkiye'nin İrlanda Büyükelçiliği ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözüm Araştırmaları ve Araştırmaları Merkezi (CCR) işbirliğiyle düzenlenen etkinlik, DPI'nın kadınların çatışma çözüm çabalarına dahil edilmesine odaklanan planlı faaliyetlerinin bir parçasıdır. Etkinliğin amacı, katılımcılara, özellikle bir sürecin engellerle karşı karşıya kaldığı veya durduğu zorlu zamanlarda neler yapılabileceği konusunda, kadınların diyalog ve barışa katkıda bulunmadaki rolüne dikkat çekme fırsatı sağlamak.

'Dinozorlara Elveda' belgeselinin gösteriminin yanı sıra Kuzey İrlanda'daki Kadın Koalisyonu'nun kurucu iki üyesinin dinlendiği etkinlikte, kadınların barış ve uzlaştırma konusundaki önemli çalışmalarına vurgu yapılarak, zor zamanlarda karşılaşılan zorluklara ve başarılarına yanı sıra, bunları nasıl ele aldıklarına değinildi. Etkinlik ayrıca gruba, kadınların kendi siyasi gündemlerini oluşturmalarının ve barışı toplumsal cinsiyet merceğinden değerlendirmelerinin ne kadar önemli olduğunu hatırlattı, bu Türkiye'den gelen katılımcılar için yankı uyandıran bir durumdu. Kuzey İrlanda'da deneyimine bakarak, bu tür etkinlikler katılımcılara Türkiye'deki durumu da dikkate alarak bu konuları tartışmaları için alan açıyor.

Katılımcılar, değişik bölgelerden farklı siyasi kimlik ve aidiyetler ile sivil toplum aktörlerinden oluşan geniş bir yelpazedeki grubu temsil ediyor. Etkinliğe, siyasi partilerin seçilmiş temsilcileri ve üyeleri, insan hakları örgütleri ve düşünce kuruluşlarının başkanları ve temsilcileri, avukatlar, iş kadınları, gazeteciler, gençlik temsilcileri ve akademisyenler katıldı. Toplantı, bilgi birikiminin yanı sıra güven inşasının sürekliliğini sağlamak amacıyla yeni katılımcıların yanı sıra geçmiş etkinliklerden katılımcıları buluşturdu.

Geri bildirim oturumunda, katılımcılar konuşmacılar ve sunumların yüksek kalitesine dikkati çekti. Bölünmüş bir Kuzey İrlanda'daki kimlikler arasında sıkışan kadınların inanılmaz birliğini anlatan belgesel gösterimi, etkinliğin önemli bir parçasıydı. Bu tartışmalar ve ders paylaşımı, çatışma çözümü ve demokratikleşme konusundaki diyalogu genişletmek için Türkiye'deki destek gruplarıyla paylaşılacak.

Countries such as Ireland have given significant weight to women's participation and the inclusion of women's agenda in peace and conflict resolution, and have provided institutions such as DPI and CCR with important examples of efforts to improve women's involvement in all stages of conflict resolution.

This roundtable forms part of a larger series of activities planned in the context of the project: "Forging Pathways to Peace and Democracy in Turkey", supported by the Irish, Norwegian and Swiss governments without whose support this roundtable would not have been possible. Promoting women's participation at all levels of decision-making institutions is one of the core aims of this series, and DPI will continue to support and promote the active and meaningful involvement of women in conflict resolution efforts and peace processes.

İrlanda gibi ülkeler kadınların katılımına ve kadın gündeminin barış ve çatışma çözümüne dahil edilmesine önemli bir ağırlık veriyor, DPI ve CCR gibi kurumlara da çatışma çözümünün her aşamasında kadınların katılımını iyileştirme çabalarının önemli örneklerini sağlıyor.

Bu yuvarlak masa toplantısı, Norveç, İrlanda ve İsviçre hükümetleri tarafından desteklenen "Türkiye'de Barış ve Demokrasiye Giden Yolların Oluşturulması" projesi kapsamında planlanan geniş bir etkinlik dizisinin parçasını oluşturuyor. Norveç, İrlanda ve İsviçre hükümetlerinin desteği olmaksızın bu toplantıyı gerçekleştirmek mümkün olmazdı.

Kadınların tüm karar alma süreçlerine katılımını arttırmak bu toplantı serisinin temel hedefleri arasında yer alıyor. DPI, çatışma çözümü ve barış süreçlerinde kadınların aktif ve anlamlı katılımını arttırmaya ve desteklemeye devam edecek.

Participant List

Emine Uçak Erdoğan	Author & Journalist
Fatma Bostan Ünsal	Academic & Member of Right and Justice Platform
Filiz Bedirhanoğlu	Deputy Chairwoman of Diyarbakır Industrialists' and Businesspeople Association (DİSİAD)
Gül Ayşe Koçak	Novelist
Gülçin Avşar	Lawyer & Founding Member of DEVA Party
Güzin Sarıoğlu	Columnist at Serbestiyet
Julide Kural	Actress
Kate Fearon	Founding Member of Northern Ireland Women's Coalition
Melda Onur	President of Social Rights Association
Nazan Haydari Pakkan	Lecturer at İstanbul Bilgi University & President of Conflict Resolution Research Centre at İstanbul Bilgi University
Nurcan Kaya	Lawyer / Columnist at Artigerçek
Jane Morrice	Founding Member of Northern Irish Women's Coalition
Safa Koçoğlu	Lawyer
Seher Akçınar	Former HDP MP
Şeyma Küneşko	Almasti Circassian Women Movement
Serap Güneş	Almasti Circassian Women Movement
HE Sonya McGuinness	Ambassador of Ireland to Turkey
Zeynep Alkış	Deputy Chair of Legal and Political Affairs of AK Party
Zeynep Ardiç	Lecturer at Medeniyet University
Dr Esra Elmas	Senior Regional Strategy Analyst, Democratic Progress Institute
Katya Paus	Programme Officer, Democratic Progress Institute
Nehir Atalay	Intern, Democratic Progress Institute
Seray Okan	Interpreter
Deniz Cebe	Interpreter

Katılımcı Listesi

Emine Uçak Erdoğan	Yazar& Gazeteci
Fatma Bostan Ünsal	Akademisyen/Hak ve Adalet Platformu Üyesi
Filiz Bedirhanoğlu	Diyarbakır Sanayici ve İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Gül Ayşe Koçak	Yazar
Gülçin Avşar	Avukat/ DEVA Partisi Kurucu Üyesi
Güzin Sarıoğlu	Yazar/Serbestiyet
Julide Kural	Sanatçı
Kate Fearon	Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu Kurucu Üyesi
Melda Onur	Sosyal Haklar Derneği Bakanı
Nazan Haydari Pakkan	Akademisyen/İstanbul Bilgi Üniversitesi Çatışma Çözümü Uygulama ve Araştırma Merkezi Başkanı
Nurcan Kaya	Avukat/Yazar-Artı Gerçek
Jane Morrice	Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu Kurucu Üyesi
Safa Koçoğlu	Avukat
Seher Akçınar	Eski HDP Milletvekili
Şeyma Küneşko	Almasti Çerkes Kadın Hareketi
Serap Güneş	Almasti Çerkes Kadın Hareketi
Sonya McGuinness	İrlanda'nın Türkiye Büyükelçisi
Zeynep Alkış	AK Parti Siyasi ve Hukuki İler Başkan Yardımcısı
Zeynep Ardiç	Akademisyen/Medeniyet Üniversitesi
Dr Esra Elmas	DPI Kıdemli Bölgesel Strateji Analisti
Katya Paus	DPI Program Sorumlusu
Nehir Atalay	DPI Stajyer
Seray Okan	Çevirmen
Deniz Cebe	Çevirmen

DPI Aims and Objectives

Aims and objectives of DPI include:

- To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.
- Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri

DPI'nin amaçları ve hedefleri:

- Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.
- Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak.

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fikirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir.

Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPI olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

BOARD MEMBERS

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

KERİM YILDIZ

(Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

NICHOLAS STEWART QC

(Chair / Yönetim Kurulu Başkanı)

Nicholas Stewart, QC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and Queen's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and

in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and Queen's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rihts Committee of England and Wales) ve Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temyiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

PRISCILLA HAYNER

Priscilla Hayner is co-founder of the International Center for Transitional Justice and is currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts. She is a global expert on truth commissions and transitional justice initiatives and has authored several books on these topics, including *Unspeakable Truths*, which analyses truth commissions globally. Hayner has recently engaged in the recent Colombia talks as transitional justice advisor to Norway, and in the 2008 Kenya negotiations as human rights advisor to former UN Secretary-General Kofi Annan and the United Nations-African Union mediation team. Hayner has also worked significantly in the implementation stages following a peace agreement or transition, including Sierra Leone in 1999 and South Sudan in 2015.

Geçiş Dönemi Adaleti için Uluslararası Merkez'in (International Center for Transitional Justice) kurucularından olan Priscilla Hayner, aynı zamanda BM Kıdemli Arabuluculuk Danışmanları Ekibi'ndedir. Hakikat komisyonları, geçiş dönemi adaleti inisiyatifleri ve mekanizmaları konusunda küresel bir uzman olan Hayner, hakikat komisyonlarını küresel olarak analiz eden *Unspeakable*

Truths (Konulmayan Gerçekler) da dahil olmak üzere, alanda pek çok yayına sahiptir. Hayner, yakın zamanda Kolombiya barış görüşmelerinde Norveç'in geçiş dönemi adaleti danışmanı olarak ve 2008 Kenya müzakerelerinde eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Birleşmiş Milletler-Afrika Birliği arabuluculuk ekibinin insan hakları danışmanı olarak görev yapmıştır. Hayner, 1999'da Sierra Leone ve 2015'te Güney Sudan da dahil olmak üzere birçok ülkede, barış anlaşması ve geçiş sonrası uygulamaları konularında çalışmalar yapmıştır.

ARILD HUMLEN

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalardan dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

JACKI MUIRHEAD

Jacki Muirhead was appointed Chambers Administrator at Devereux Chambers, London, UK, in November 2015. Her previous roles include Practice Director at FJ Cleveland LLP, Business Manager at Counsels' Chambers Limited and Deputy Advocates Clerk at the Faculty of Advocates, UK.

Şu anda Devereux Chambers isimli hukuk firmasında üst düzey yönetici olarak görev yapan Jacki Muirhead bu görevinden önce Cleveland Hukuk Firması çalışma direktörü, Counsel's Chambers Limited isimli hukukçular odasında şef katip ve Avukatlar Fakültesi'nde (Faculty of Advocates) pazarlama müdürü olarak çalışmıştır.

ANTONIA POTTER PRENTICE

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015 – a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peace-making and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advisory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyomu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnsiyatif'i'nde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

CATHERINE WOOLLARD

Catherine Woollard is the current Secretary General for ECRE, the European Council for Refugees and Exiles, a pan-European alliance of 96 NGOs protecting and advancing the rights of refugees, asylum seekers and displaced persons. Previously she served as the Director of the Brussels Office of Independent Diplomat, and from 2008 to 2014 she was the Executive Director of the European Peacebuilding Liaison Office (EPLO) – a Brussels-based network of not-for-profit organisations working on conflict prevention and peacebuilding. She also held the positions of Director

of Policy, Communications and Comparative Learning at Conciliation Resources, Senior Programme Coordinator (South East Europe/CIS/Turkey) at Transparency International and Europe/Central Asia Programme Coordinator at Minority Rights Group International. Woollard has additionally worked as a consultant advising governments on anti-corruption and governance reform, as a lecturer in political science, teaching and researching on the EU and international politics, and for the UK civil service.

Catherine Woollard, Avrupa Mülteci ve Sürgünler Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri'dir. ECRE, Avrupa ülkelerinin ittifakına dayalı ve uluslararası koruma alanında çalışan yaklaşık 96 sivil toplum kuruluşunun üye olduğu bir ağıdır. Geçmişte Bağımsız Diplomatlar Grubu'nun Brüksel Ofis Direktörü olarak çalışan Woollard 2008-2014 yılları arasında çatışmanın önlenmesi ve barışın inşası üzerine çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu bir ağ olan Avrupa Barış İnşası İrtibat Bürosu'nun direktörü olarak görev yapmıştır. Conciliation Resources'da Siyaset, İletişim ve Karşılaştırmalı Öğrenme Birimi Direktörü, Transparency International'da Güneydoğu Avrupa ve Türkiye Kıdemli Program Koordinatörü, Minority Rights Group'da Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Hükümetlere yolsuzluk konusunda danışmanlık hizmeti vermiş, akademisyen olarak Birleşik Krallık'taki kamu kurumu çalışanlarına siyaset bilimi, AB üzerine eğitim ve araştırma ve uluslararası politika alanlarında dersler vermiştir.

COUNCIL OF EXPERTS

UZMANLAR KURULU ÜYELERİ

BERTIE AHERN

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başbakanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşmasıyla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten

çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupla temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The Inter Action Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İnsiyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İnsiyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başkanlığı.

DERMOT AHERN

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekilliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

Prof. Dr. MEHMET ASUTAY

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Society for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Ortadoğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

ALİ BAYRAMOĞLU

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for Daily Karar. He is a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established during the peace process between 2013-2015.

Ali Bayramoğlu, yazar ve siyasi yorumcudur. 1994 yılından bu yana çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Halen, günlük Karar gazetesinde köşe yazmaya devam etmektedir. Türkiye'de 2013-2015 yılları arasında gerçekleşen Çözüm Sürecinde Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. CHRISTINE BELL

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Ad-

ministration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

ORAL ÇALIŞLAR

Oral Çalışlar completed his studies at the Ankara University Faculty of Political Sciences. Was President of the Club of Socialist Thought at the university, as well as Secretary-General of the Ankara University Student Union. Wrote for Türk Solu journal which was launched in 1967 and for the Aydınlık journal which was launched in 1968. Was member of the editorial board of Aydınlık journal. Was arrested after the 12th of March 1971 military coup. Remained imprisoned for three years until the Amnesty law adopted in 1974. Was Editor in Chief for the Aydınlık daily newspaper launched in 1978. Was arrested again after the 12th of September 1980 military coup and released in August 1988 after four years in prison. Lived in Ham-

burg between 1990 and 1992 upon the invitation of the Senate of Hamburg. Worked for Cumhuriyet daily between 1992 and 2008. Broadcast television programmes on different channels, including TRT, 24TV, 360, and SKYTÜRK. Transferred from Cumhuriyet daily to Radikal daily in 2008. Between 2004-2007, he was in board of Turkish Journalists Association. He has a permanent press card. Became Editor in Chief for Taraf daily in 2013. Was part of the Wise People Committee in the same year. Later had to leave Taraf daily alongside Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katircioğlu, Mithat Sancar, and Yıldırım Oğur, among others, after the intervention of the Gülen Congregation. Returned to Radikal daily. Started writing for Posta daily after 2016, when Radikal was discontinued. Continues work as a commentator on TV news channels. Has 20 published books, including The Leaders' Prison, Hz. Ali, Mamak Prison from the 12th of March to 12th of September, The Kurdish Issue with Öcalan and Burkay, My 68 Memoirs, The Alevis, When Deniz and Friends Were Executed, My Childhood in Tarsus, The History of Gulenism. Recipient of a large number of journalism and research awards. Married (1976) to author and journalist İpek Çalışlar. Father of author Reşat Çalışlar.

Oral Çalışlar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitimini tamamladı. Üniversitede Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını ve Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği genel sekreterliğini yaptı. 1967'de kurulan Türk Solu ve 1967'de kurulan Aydınlık dergileri için yazdı. Ayrıca Aydınlık dergisinin yayın kurulu üyesiydi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra tutuklandı ve 1974'te af yasağı çıkana kadar üç yıl cezaevinde kaldı. 1978 yılında çıkan Aydınlık Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında tekrardan tutuklandı ve dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra Ağustos 1988'de tahliye edildi. Hamburg Senato'sunun daveti üzerine gittiği Hamburg'da 1990-1992 yılları arasında yaşadı. 1992 ve 2008 yılları arasında Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştı. TRT, 24TV, 360 ve SKYTÜRK de dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda televizyon programı yaptı. 2008 yılında Cumhuriyet'ten Radikal Gazetesi'ne geçiş yaptı. 2004-2007 yılları arasında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'ndaydı. Kendisinin sürekli basın kartı bulunmaktadır. 2013 yılında Taraf Gazetesi Yazı İşleri Müdürü oldu. Aynı yıl Âkil İnsanlar Heyeti'nde yer aldı. Daha sonra, Gülen Cemaati'nin müdahalesi sonucunda, Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katircioğlu, Mithat Sancar, Yıldırım Oğur ve diğerleriyle birlikte Taraf'tan ayrıldı. Radikal'e geri dönüş yaptı. Radikal Ga-

zetesi kapandıktan sonra, 2016 yılında Posta Gazetesi için yazmaya başladı. Televizyon programlarına siyaset yorumcusu olarak katılmaya devam etmektedir. 20 kitap yayınlamıştır. Bunların arasında 'Liderler Hapishanesi', 'Hz. Ali', 'Mamak Askeri Cezaevi', 'Öcalan ve Burkay'la Kürt Sorunu', '68 Anılarım', 'Alevis', 'Denizler İdama Giderken', 'Çocukluğumun Tarsus'u' ve 'Fetullahçılığın Tarihi' de bulunmaktadır. Gazetecilik ve araştırma alanlarında birçok ödüle sahiptir. 1976'dan beri yazar ve gazeteci İpek Çalışlar ile evlidir. Yazar Reşat Çalışlar'ın babasıdır.

CENGİZ ÇANDAR

Cengiz Çandar is currently a columnist for Al-Monitor, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Ozal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

ANDY CARL

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayırseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl,

çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnişiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnişiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

Dr. VAHAP COŞKUN

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the former Wise Persons Commission in Turkey (Central Anatolian Region).

Dr. Vahap Coşkun Diyarbakır'da, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve lisansüstü eğitimini Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktoru tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetesinde makale yazan Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyasal teori ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Komisyonu'nun İç Anadolu bölgesi üyesiydi.

AYŞEGÜL DOĞAN

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the

Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme "Gündem Müzakere" on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi'nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu'nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP'nin Ankara, Courier International'ın Paris bürosunda ve Amerika'nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin'de programcı, Le Monde Diplomatique Türkçe'de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris'te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011'de kurulan IMC TV 2016'da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda "Gündem Müzakere" programını hazırladı ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaş gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayış, istek ve heyecanını koruyor.

VEGARD ELLEFSEN

Vegard is a Norwegian diplomat who retired 31 August 2019 from the foreign service when he left his last posting as ambassador to Ankara. He has been twice posted to NATO both as Permanent representative on the North Atlantic Council and deputy to the same position. He has earlier been posted to the Norwegian mission to the U.N. in New York and to the Embassy in Ottawa. In the Norwegian Ministry of foreign affairs he has been Political Director, Director General for the Regional division, Director of the Minister's secretariat and special envoy to the Sudan peace talks and special envoy to Syria and Iraq. Mr. Ellefsen has a Master in Political Science from the University of Oslo.

Norveçli bir diplomat olan Vegard, 31 Ağustos 2019'da dışişlerinden emekli olduğunda Ankara'da büyükelçi olarak görev yapmaktaydı. İki kere NATO'ya atanan Vergard, Kuzey Atlantik Konseyi Daimi Temsilcisi ve Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Daha öncesinde de New York'ta Norveç Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nde ve Ottawa Büyükelçiliği'nde bulun-

du. Norveç Dış İşleri Bakanlığı'nda Siyasi İşler Direktörü, Bölgesel Bölünme Genel Müdürü, bakanın Özel Kalem Müdürlüğü Direktörü, Sudan barış müzakereleri özel temsilcisi ve Suriye ve Irak özel temsilcisi olarak görev aldı. Ellefsen Oslo Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi yüksek lisansı yapmıştır.

Prof. Dr. FAZIL HÜSNÜ ERDEM

Dr. Fazıl Hüsnü Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakır. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was introduced following the coup d'etat of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Fazıl Hüsnü Erdem Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanıdır. 2007'de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. Dr. SALOMÓN LERNER FEBRES

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón felsefe alanındaki doktora eğitimini Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanıdır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

Prof. MERVYN FROST

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

Londra'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adalet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularla da uzman bir isimdir.

DAVID GORMAN

David has more than 25 years of experience in the field of peacemaking. He started his career in the Middle East and he went on to work for international organisations on a wide range of conflicts around the world. David has been based in the Philippines, Indonesia, Liberia, Bos-

nia as well as the West Bank and Gaza and has been working in Eurasia for the last several years. He graduated from the London School of Economics, was featured in the award winning film 'Miles and War' as well as several publications and has published several articles on mediation.

David'in barış inşası alanında 25 yıldan fazla deneyimi bulunmaktadır. David kariyerine Orta Doğu'da başladı ve daha sonra uluslararası kurumlarda, dünyanın çeşitli yerlerinde olan çatışmalar üzerinde çalıştı. Kendisi Filipinler, Endonezya, Liberya, Bosna, Batı Şeria ve Gazze'de bulundu. Son birkaç yıldır da Avrasya bölgesinde çalışmaktadır. David London School of Economics'den mezun oldu, ödüllü 'Miles and War' filminde ve çeşitli yayınlarda yer aldı ve arabuluculukla ilgili çeşitli makaleler yayımladı.

MARTIN GRIFFITHS

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Üst düzeyde uluslararası bir arabulucu olan Martin Griffiths, uluslararası bir arabulucudur ve yakın zamanda BM Yemen Özel Temsilcisi olarak atanmıştır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasi diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'in kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the

Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diploması Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

KEZBAN HATEMİ

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War. She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darülaceze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

Dr. EDEL HUGHES

Dr. Edel Hughes is a Senior Lecturer in Law at Middlesex University. Prior to joining Middlesex University, Dr Hughes was a Senior Lecturer in Law at the University of East London and a Lecturer in Law and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009, respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesidir. Daha önce Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde görev yapan Hughes, doktorasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

KADİR İNANIR

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'ü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarında dolayı pek çok ödüle layık görmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. AHMET İNSEL

Professor Ahmet İnsel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France.

He is Managing Editor of the Turkish editing house, İletişim, and member of the editorial board of monthly review, Birikim. He is a regular columnist at Cumhuriyet newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnsel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

ALEKA KESSLER

Aleka Kessler works as Project Officer at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD). Having joined HD in 2017 to work on Syria, Aleka has been coordinating mediation project in complex conflict settings. Previously, Aleka also worked with Médecins Sans Frontières and the United Nations Association Mexico. She holds a degree in International Relations from the University of Geneva and a Master's degree in Development Studies from the Graduate Institute of International and Development Studies in Geneva, where she specialized in humanitarian affairs, negotiation and conflict resolution.

Aleka Kessler İnsani Diyalog Merkezi'nde (HD) proje sorumlusu olarak çalışmaktadır. Suriye üzerinde çalışmak için 2017 yılında HD'ye katılan Kessler, karmaşık çatışma ortamlarında arabuluculuk projesini yürütmektedir. Kessler daha önce Sınır Tanımayan Doktorlar ve Meksika Birleşmiş Milletler Derneği'nde çalışmıştır. Lisans eğitimini Cenevre Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Kessler, daha sonra yüksek lisansını yine Cenevre'de bulunan Uluslararası ve Kalkınma Çalışmaları Yüksek Lisans Enstitüsü'nde (IHEID) Kalkınma Çalışmaları alanında yaptı. Kessler insanı yardım, arabuluculuk ve çatışma çözümü alanlarında uzmanlaşmıştır.

AVILA KILMURRAY

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser

on the Ireland Committee of the Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon), Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda çalışmaları Enstitüsü) isimli kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

Prof. RAM MANIKKALINGAM

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and

prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadirgamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çokkültürlülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadirgamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

BEJAN MATUR

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the Daily Zaman, and occasionally for the English version, Today's Zaman.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezaevi yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yapıtları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. MONICA MCWILLIAMS

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations

ons, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003. Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümü'nde öğretim üyesidir. 2005-2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

HANNE MELFALD

Hanne Melfald worked with the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for eight years including as the Senior Adviser to the Secretariat of the Foreign Minister of Norway before she became a Project Manager in HD's Eurasia office in 2015. She previously worked for the United Nations for six years including two years with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as Special Assistant to the Special Representative of the Secretary-General. She has also worked for the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs in Nepal and Geneva, as well as for the Norwegian Refugee Council and the Norwegian Directorate of Immigration. Melfald has a degree in International Relations from the University of Bergen and the University of California, Santa Barbara, as well as a Master's degree in Political Science from the University of Oslo.

Hanne Melfald, başdanışmanlık dahil olmak üzere 8 yıl boyunca Norveç Dışişleri Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde bulunmuş, 2015 yılından itibaren İnsani Diyalog için Merkez isimli kurumun Avrasya biriminde Proje Müdürü olarak çalışmaya başlamıştır. Geçmişte Birleşmiş Milletler bünyesinde görev almış, bu görevi sırasında 2 yıl boyunca Birleşmiş Milletler'in Afganistan Yardım Misyonunda BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Cenevre Yerleşkesi bünyesinde bulunan Nepal İnsani Yardım Koordi-

nasyon Ofisinde de görev almıştır. Bir dönem Norveç Sığınmacılar Konseyi ve Norveç Göçmenlik İşleri Müdürlüğünde çalışan Hanna Melfald Norveç'in Bergen ve ABD'nin Kaliforniya Üniversitelerinde aldığı Uluslararası İlişkiler eğitimini Oslo Üniversitesinde aldığı Siyaset Bilimi yüksek lisans eğitimiyle tamamlamıştır.

ROELF MEYER

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994 yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesi başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

MARK MULLER QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefires, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburg'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukukçudur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

AVNİ ÖZGÜREL

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as Daily Sabah and Radikal, Özgürel is currently the editor in chief of the daily Yeni Birlik and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, Zincirbozan, on the 1980 Turkish coup d'état, Sultan Avrupa'da (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and Mahpeyker (2010): Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014

Turkish film, Darbe (Coup), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

Prof. JOHN PACKER

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HRREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012 - 2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political transitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Çalışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre'de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995'ten 2004'e kadar Lahey'de Packer Kıdemli Hukuk Danışmanı, ardından

da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

JONATHAN POWELL

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK's Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair's Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government's chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya'da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate'in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanıdır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatlık yapmıştır.

Sir KIERAN PRENDERGAST

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted

research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent Diplomats (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD'de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu'nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika'daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen birimine başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri'nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

RAJESH RAI

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of experience (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women's and children's rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu'na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzmanlık alanlarıdır. Kamerun'daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda'daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants - JCWI - (Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan'da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir DAVID REDDAWAY

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayından bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

Prof. NAOMI ROHT-ARRIAZA

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

Dr. MEHMET UFUK URAS

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a "common candidate of the Left", standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008'de yapılan 5. Olağan Kongresi'ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nden istifa etmiştir. ÖDP'den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP'nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptığı Eşitlik ve Demokrasi Partisi'ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012'de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üye-

sidir. Uras'ın çok sayıdaki yayınları arasında "ÖDP Söyleşileri", "İdeolojilerin Sonu mu?" (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), "Sezgiciliğin Sonu mu?", "Başka Bir Siyaset Mümkün", "Kurtuluş Savaşında Sol", "Siyaset Yazıları" ve "Alternatif Siyaset Arayışları" "Sokaktan Parlamenta" "Söz Meclisten Dışarı" ve "Meclis Notları" adlı kitapları da bulunmaktadır.

Prof. Dr. SEVTAP YOKUŞ

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Law Faculty Member at İstanbul Altınbaş University in the Department of Constitutional Law. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, İstanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş İstanbul Altınbaş Üniversitesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktorasını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır.

11 Guilford Street London WC1N 1DH
United Kingdom
+44 (0) 207 405 3835

 democraticprogress.org

 info@democraticprogress.org

 [@DPI_UK](https://twitter.com/DPI_UK)

 [DemocraticProgressInstitute](https://www.facebook.com/DemocraticProgressInstitute)